Revisió d'intervencions esportives per prevenir el consum de drogues en adolescents

CSB Consorci Sanitari de Barcelona
Agència de Salut Pública
Drogodependències

©2026 Agència de Salut Pública de Barcelona
Tots els drets reservats.
https://www.aspb.cat/

Edita: Agència de Salut Pública de Barcelona, 12 de novembre de 2026

Aquesta publicació està sota una llicència Creative Commons
Reconeixement – No Comercial – No Derivades (BY-NC-ND)
https://creativecommons.org/

Revisió d'intervencions esportives per prevenir el consum de drogues en adolescents

Presidenta de l'Agència de Salut Pública de Barcelona i Regidora de Salut, Envelliment i Cures de l'Ajuntament de Barcelona
Marta Villanueva Cendan

Gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
Joan Ramon Villabí Hereter

Responsables de l'Informe
Elisa Puigdomènech [1]
Pablo Notti[1]
Catrina Clotas[1]
Montse Bartroli[1]

Cita recomanada
Puigdomenech E, Notti P, Clotas C, Bartroli M. Revisió d'intervencions esportives per prevenir el consum de drogues en adolescents: Agència de Salut Públlica de Barcelona; 2026.

[1]Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), Pl. Lesseps 1, 08023 Barcelona, Spain

Índex

Resum 4

Introducció 6

Objectius 10

Mètodes 11

Resultats 13

Comparació amb altres manuals de referència i base de dades *Xchange* de la *EUDA* 21

Consideracions 23

Conclusions 24

Recomanacions 26

Referències 29

Annexos 35

Resum

L'adolescència és una etapa especialment rellevant per a la prevenció del consum d'alcohol i altres substàncies psicoactives, atès que és durant aquest període quan sovint s'inicia l'experimentació amb conductes de risc. La pràctica esportiva s'ha considerat tradicionalment un factor protector per a la salut física i mental, però la seva relació amb el consum de drogues presenta resultats complexos i no sempre consistents.

L'objectiu d'aquesta revisió ha estat identificar les principals característiques i recomanacions de les intervencions esportives relacionades amb la prevenció del consum de drogues en adolescents de 13 a 18 anys, a partir de l'evidència científica publicada entre 2013 i 2024. Es va realitzar una revisió bibliogràfica a la base de dades PubMed/Medline, de la qual es van incloure 47 publicacions, entre elles tres revisions i 44 estudis originals.

Els resultats mostren que la relació entre pràctica esportiva i consum de substàncies varia segons el tipus de droga. En el cas de l'alcohol, la major part dels estudis indiquen que la participació en esports, especialment en esports d'equip i en contextos competitius, s'associa amb una major probabilitat de consum i de participació en episodis de consum intensiu (*binge drinking*). Aquesta associació sembla estar influïda per factors com la pressió del grup d'iguals, les normes socials dels entorns esportius i les dinàmiques pròpies de la competició.

Pel que fa al consum de cànnabis, els resultats són menys concloents. Alguns estudis suggereixen un efecte protector de la pràctica esportiva, mentre que d'altres observen associacions positives o no detecten relacions significatives. Respecte a altres substàncies il·lícites, la majoria d'estudis no mostren una associació consistent amb un major consum i, en alguns casos, descriuen possibles efectes protectors.

La revisió també indica que el context en què es desenvolupa l'activitat esportiva és un element determinant. Els programes esportius estructurats, amb supervisió

adulta, orientació educativa i promoció d'habilitats personals i socials, tendeixen a associar-se amb resultats més favorables.

Finalment, la revisió dels principals manuals internacionals de prevenció i de la base de dades Xchange de l'Agència Europea sobre Drogues (EUDA) evidencia que actualment hi ha poca evidència robusta sobre la capacitat de les intervencions esportives per prevenir el consum de drogues en adolescents. Els resultats disponibles suggereixen que l'esport pot actuar tant com a factor protector com de risc, depenent de les característiques de la pràctica i del context social on es desenvolupa. Per aquest motiu, es recomana que qualsevol iniciativa preventiva basada en l'esport incorpori components educatius, de promoció de la salut i de supervisió adequada, i que sigui avaluada rigorosament per determinar-ne l'efectivitat.

Introducció

Consum de substàncies psicoactives, adolescència i pràctica esportiva

L'adolescència és una etapa del desenvolupament caracteritzada per importants canvis biològics, psicològics i socials, que inclouen la maduració cerebral, l'augment de la sensibilitat emocional i la recerca de la identitat i l'autonomia. Alhora, pot aparèixer una influència més gran del grup d'iguals i l'experimentació amb conductes de risc. Entre aquestes conductes destaca el consum d'alcohol i altres substàncies psicoactives, el qual representa un important problema de salut pública per les seves conseqüències sobre la salut física, mental i social dels i les adolescents (World Health Organization, 2023).

S'entén per substància psicoactiva aquella que, un cop administrada i absorbida per l'organisme, és capaç d'alterar l'estructura o funcionament biològic normal del sistema nerviós, afectant els sentiments, percepcions, pensaments i comportaments (Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías, 2020). Entre les substàncies més consumides en la població adolescent destaquen l'alcohol, el tabac, el cànnabis i, en menor mesura, altres drogues il·legals.

L'enquesta a nivell europeu *European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD)* de l'any 2024 (últimes dades publicades) feta en adolescents de 15-16 anys de 37 països europeus va mostrar que en relació amb el consum d'alcohol, més d'una tercera part dels estudiants (33%) l'havien provat a l'edat de 13 anys o abans. El consum d'alcohol al llarg de la vida va ser reportat pel 73% dels adolescents en els països ESPAD. Les diferències de gènere indiquen una prevalença lleugerament més alta entre les noies (74%) que entre els nois (72%), una tendència observada a més de la meitat dels països. El consum actual d'alcohol, definit com el consum en els darrers 30 dies, és reportat pel 42% dels estudiants. El 13% de tots els estudiants de l'ESPAD informa d'intoxicació per alcohol almenys en una ocasió en els últims 30 dies**.** Una mesura clau del consum

excessiu d'alcohol és el consum intensiu, definit com la ingesta de cinc o més begudes en una sola ocasió durant els últims 30 dies. De mitjana, la prevalença del consum intensiu als països ESPAD és del 31%. La prevalença mitjana de l'ús de drogues il·legals al llarg de tota la vida va ser del 13 % (14% en nois i 12% en noies). El cànnabis és la droga il·legal més utilitzada (12% d'ús al llarg de la vida), seguit de la cocaïna (2,3%), l'èxtasi/MDMA (2,1%), LSD o altres al·lucinògens (1,8%) i l'amfetamina (1,8%). En general, els nois presenten taxes de prevalença al llarg de la vida més altes que les noies per a cada substància (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, 2025).

Segons l'enquesta *Encuesta Sobre Uso de Drogas en Enseñanzas Secundarias en España* (enquesta ESTUDES) de 2025 de la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues (ESTUDES, 2025), que es duu a terme en adolescents de 14 a 18 anys, l'alcohol continua sent la substància psicoactiva més consumida. El 75,3% de les noies i el 72,4% dels nois n'han consumit alguna vegada a la vida; el 72,5% de les noies i el 69,5% dels nois n'han consumit durant els darrers 12 mesos, i el 52,2% de les noies i el 51,5% dels nois ho han fet en els darrers 30 dies. El consum intensiu o *binge drinking* augmenta amb l'edat i presenta xifres similars en ambdós sexes. El tabac és la segona substància més consumida entre la població jove (un 28,3% de les noies i un 26,4% dels nois n'ha consumit alguna vegada a la vida), seguit del cànnabis (el 18,6% de les noies i el 23,4% dels nois n'ha consumit alguna vegada a la vida). Pel que fa als hipnosedants sense recepta mèdica, el 11,9% de les noies i el 7,1% dels nois n'ha consumit alguna vegada a la vida.

A la ciutat de Barcelona, l'Agència de Salut Pública de Barcelona duu a terme cada cinc anys l'enquesta FRESC (Factors de Risc en Estudiants de Secundària) (ASPB, 2025), basada en mostres representatives dels centres educatius de secundària de la ciutat. Aquesta enquesta té com a objectiu conèixer els determinants i els comportaments relacionats amb la salut de la població adolescent escolaritzada a Barcelona, així com el seu impacte sobre les desigualtats socials en salut. S'administra a alumnat de 2n i 4t d'ESO, així com de 2n de batxillerat i cicles formatius de grau mitjà (CFGM). Segons les dades de la darrera edició (2025), el 33,8% de les noies i el 39,6% dels nois de 2n d'ESO havien consumit almenys mig got de vi alguna vegada a la vida. Aquests percentatges augmentaven fins al 66,5% i el 60,9% respectivament a 4t d'ESO, i fins al 86,4% de les noies i el 78,5% dels nois a 2n de batxillerat i CFGM. Pel que fa a les borratxeres en els darrers sis mesos, el 4,8% de les noies i el 5,7% dels nois de 2n d'ESO afirmaven haver-se emborratxat almenys una vegada. Aquestes xifres també augmentaven amb l'edat: entre les

noies, el percentatge arribava al 31,3% a 4t d'ESO i al 58,1% a 2n de batxillerat i CFGM; entre els nois, els percentatges eren del 21,9% i del 45,3%, respectivament. En relació amb el consum de cànnabis, el 13,9% de les noies i el 14,5% dels nois de 4t d'ESO declaraven haver-ne consumit alguna vegada a la vida. A 2n de batxillerat i CFGM, aquests percentatges augmentaven fins al 29,8% en les noies i al 29,7% en els nois.

La pràctica esportiva durant l'adolescència s'ha relacionat tradicionalment amb múltiples beneficis per a la salut física i mental, incloent-hi una millor condició física i salut cardiovascular, una reducció dels símptomes d'ansietat i depressió, i una millora de l'autoestima, les habilitats socials i del rendiment acadèmic. A més, l'activitat física i l'esport s'han considerat habitualment factors protectors davant diverses conductes de risc, inclòs el consum de substàncies addictives (Kwan et al. 2014). Tanmateix, en els darrers anys diferents estudis han posat de manifest que aquesta relació és complexa i no sempre protectora. Diverses investigacions han observat que la participació esportiva, especialment en esports d'equip i competitius, pot associar-se amb una major prevalença de consum d'alcohol entre adolescents i joves. Alguns factors que podrien explicar aquesta associació són la influència del grup d'iguals, la normalització cultural del consum d'alcohol en determinats contextos esportius, les celebracions vinculades a la competició i l'existència de models socials permissius envers el consum (Walczak et al. 2023).

En canvi, la relació entre la pràctica esportiva i el consum d'altres drogues, com el cànnabis o les substàncies estimulants, sembla menys consistent. Alguns estudis indiquen una associació protectora de l'esport respecte al consum de drogues il·legals, mentre que d'altres mostren resultats heterogenis segons el tipus d'esport practicat, la intensitat competitiva, el sexe o el context sociocultural (Kwan et al., 2014).

La possible coexistència entre pràctica esportiva i consum de substàncies en adolescents genera un repte per a la salut pública i per als programes de prevenció. Tot i que l'esport pot actuar com a espai de promoció d'hàbits saludables, també pot convertir-se en un context on es normalitzin determinades conductes de consum, especialment en relació amb l'alcohol. Per aquest motiu, és necessari revisar l'evidència científica disponible sobre la relació entre la pràctica esportiva i el consum d'alcohol i altres drogues en adolescents, així com identificar els factors protectors i de risc associats.

Concepte de prevenció

L'objectiu de les intervencions preventives és mantenir a la població sana i ajudar-la a que pugui desenvolupar els seus talents i potencial. Tal i com s'especifica al Currículum de Prevenció Europeu (Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías, 2020), la prevenció relacionada amb l'ús de substàncies psicoactives pretén evitar que les persones comencin a consumir aquestes substàncies i evitar el desenvolupament de problemes a les persones que ja han començat a consumir-les. En l'àmbit del consum de substàncies psicoactives la prevenció pot ser de quatre tipus:

1. Prevenció ambiental: adreçada a modificar l'ambient cultural, social, físic i econòmic en els que les persones fan les eleccions relacionades amb el consum de drogues. La prevenció ambiental recorre, entre altres estratègies, a mesures legislatives i reguladores destinades a reduir la disponibilitat i l'accessibilitat de les substàncies. Entre aquestes mesures s'inclouen la fiscalitat (impostos), les restriccions als punts de venda i consum, la regulació de la publicitat i el màrqueting, les limitacions d'edat per a la compra i els requisits d'etiquetatge dels productes.
2. . També dona importància a la reducció de la disponibilitat de substàncies, el nombre de locals als que es pot accedir o als punts de venta.
3. Prevenció universal: adreçada al conjunt de la població (població general) independentment del seu risc o de la seva història d'ús.
4. Prevenció selectiva: adreçada a grups de població vulnerable on es concentra l'ús de substàncies amb major exposició de risc.
5. Prevenció indicada: adreçada a persones concretes que presenten un elevat risc de consum o que ja han començat a experimentar amb el consum d'algunes substàncies, però no tenen problemes d'abús o dependència.

Objectius

Objectiu general

Identificar les principals recomanacions pel que fa al disseny de les intervencions esportives adreçades a la prevenció del consum de substàncies psicoactives en adolescents d'edats compreses entre els 13 i 18 anys que hagin demostrat efectivitat publicades entre 2013 i 2024.

Objectius específics

1. Revisar l'evidència robusta publicada entre 2013 i 2024 d'intervencions efectives esportives per a prevenir el consum de substàncies psicoactives dirigides a la població adolescent d'edats compresa entre els 13 i 18 anys.
2. Identificar les principals característiques que tenen aquestes intervencions.

Mètodes

L'elaboració del present informe es basa en la realització d'una revisió d'articles publicats a les bases de dades *Pubmed/Medline*. A continuació es detalla la cerca bibliogràfica, els criteris d'inclusió dels programes i intervencions i el format en què s'ofereixen els resultats.

Durant 2023 es va realitzar una cerca bibliogràfica de revisions sobre intervencions dirigides a la prevenció del consum de drogues, principalment alcohol i cànnabis. La cerca es va actualitzar a desembre de 2024. Es va dur a terme a la base de dades *PubMed* (PubMed (nih.gov). *PubMed* és una base de dades d'accés lliure que permet accedir a referències bibliogràfiques biomèdiques. La cerca a *PubMed* fou la següent:

(sport participation) AND (alcohol OR illicit drugs OR cannabis) AND (youth OR adolescent). Filtres: adolescent (13-18 anys edat i publicat entre 2013 I 2024). 452 resultats a Pubmed (filtres: últims 11 anys i adolescents 13 a 18).

Els criteris d'inclusió i exclusió utilitzats es detallen a continuació:

Criteris d'inclusió:

- Persones adolescents amb edats compreses entre els 13 i els 18 anys
- Intervencions esportives preventives adreçades a evitar i/o retardar l'inici del consum de drogues i reduir els seus riscos relacionats en adolescents. S'inclouran també *outcomes* relacionats amb l'ús problemàtic de drogues i el *binge drinking*
- Any de publicació de l'article: 2013-2024
- Idioma: català, castellà i anglès

Criteris d'exclusió:

- Població amb una condició de salut i social específica (situació de violència, patir una determinada malaltia com ara el VIH, entre d'altres)
- Intervencions en l'àmbit universitari
- Intervencions adreçades exclusivament a tabac
- Ús mèdic de substàncies addictives

Els resultats de la revisió es resumeixen a l'apartat de resultats en format taules i text narratiu. S'ofereixen dues seccions a l'apartatde resultats, la primera informa sobre els principals resultats de les 3 revisions identificades en la cerca, i l'altre informa sobre els principals resultats dels articles de disseny diferent a una revisió. Cada secció inclou un text narratiu i una taula resum.

Resultats

Amb la cerca inicial es van trobar 452 referències bibliogràfiques. Després de llegir el títol i el resum d'aquestes 452 referències, es van seleccionar 60 per llegir a text complet o amb més profunditat en funció dels criteris d'inclusió descrits a l'apartat anterior. D'aquestes 60, 47 van ser incloses en la revisió (78,3%). Es van incloure aquelles que complien els criteris d'inclusió i a les quals es va tenir accés a text complet. De les 47 publicacions, 3 van ser revisions (6,4%).

En els següents subapartats es detallen les principals troballes de:

Les 3 revisions identificades

Les principals característiques dels 44 estudis inclosos

Revisions sobre l'efecte de les intervencions esportives en el consum d'alcohol i altres drogues en adolescents

Es van identificar 3 revisions, 2 sistemàtiques i una d'abast (scoping review) en que es valorava l'efecte que podia tenir la participació esportiva amb el consum d'alcohol. Dues de les revisions també miraven la possible associació amb consum de substàncies il·licites.

En relació amb l'alcohol, dues revisions recents (Kwan et al., 2014 i Walczak et al., 2023) van identificar una associació positiva entre la pràctica esportiva i el consum d'alcohol, és a dir, les persones que participaven en activitats esportives presentaven una major probabilitat o prevalença de consum d'alcohol en comparació amb les no participants (Kwan et al. 2014 i Walcazack et al. 2023). La revisió feta per Patrick i Schulenberg (Patrick i Schulneberg 2013) conclou que la pràctica esportiva, en canvi, té un efecte protector. La revisió de Walczak et al. (2023) assenyala que aquesta associació és més intensa entre els nois que entre

les noies, fet que suggereix que el gènere podria actuar com un factor moderador de la relació entre la pràctica esportiva i el consum d'alcohol.

En relació a la tipologia d'esport, els que es practiquen en equip són els que s'associen amb major consum d'alcohol (Patrick i Schulenberg 2013 i Kwan et al. 2014), així com els que es juguen amb pilota (Walczack et al. 2023).

En relació al consum de marihuana i altres substàncies il·lícites, la revisió feta per Kwan i colaboradors (Kwan et al. 2014) va reportar efectes mixtos si es considerava el consum de marihuana separat del d'altres drogues ilícites. En canvi, suggeria que la participació en esports podia tenir un efecte protector vers el consum d'altres drogues il·lícites diferents a la marihunana. A l'Annex 1 es detallen les principals troballes d'aquestes revisions.

Taula 1. Principals resultats de les revisions a les bades de la base de dades *Pubmed/Medline* (2013-2024)

- La pràctica esportiva pot ser un factor relacionat amb un major consum d'alcohol en adolescents, especialment aquella que es fa en esports d'equip i amb pilota.
- L'associació positiva entre pràctica esportiva i consum d'alcohol sembla ser més marcada en els nois que en les noies
- La pràctica esportiva no presenta un efecte clar (protector o facilitador) en el consum de cànnabis/marihuana
- La pràctica esportiva pot ser un factor protector davant del consum de substàncies il·lícites diferents al cànnabis/marihuana.

Estudis on es valora l'efecte de les intervencions esportives en el consum d'alcohol i altres drogues en adolescents

Es van identificar 44 publicacions on es valorava l'efecte d'intervencions esportives o la pràctica esportiva en el consum d'alcohol i altres drogues en adolescents. D'aquestes 44 publicacions, 4 van ser estudis longitudinals que pretenien valorar si la pràctica esportiva durant l'adolescència (entre d'altres factors) s'associava al consum d'alcohol i altres substàncies psicoatives en l'edat adulta. Els resultats d'aquests 4 articles s'especifiquen a l'apartat 4.3. Les principals característiques i resultats d'aquestes 44 publicacions es detallen a l'Annex 2 i l'Annex 3.

Característiques dels estudis inclosos

Es van incloure un total de 40 estudis publicats entre els anys 2013 i 2024 que examinaven la relació entre la pràctica esportiva i el consum de substàncies addictives en adolescents. La majoria dels estudis presentaven un disseny transversal (n=24, 60%) (Cych et al 2013; Vest I Simpkins 2013; Adachi-Mejía et al. 2014; Dunn et al. 2014; Guèvremont et al. 2014; Tahura et al. 2014; Veliz et al. 2015; Zenic et al. 2015 (a); Zenic et al. 2015 (b); Lopez-Villalba et al. 2016; Parent et al. 2016; Sajber et al.2016; He et al. 2018; Borracino et al. 2020; Raitasalo et al. 2020; Asgeirsdottir et al. 2021; Ganson et al. 2022; Shenoi et al. 2022; Martins et al. 2022; de Victo et al.2024; Halladay et al. 2024); mentre que 15 estudis (37,5%) eren longitudinals (Fujimoto i Valente 2013; Lee i Vandell 2015; Denaulut i Poulin 2018; Devcic et al. 2018; Butler et al. 2019; Chen et al. 2019; Lau et al. 2019; Obradovic et al. 2019; Murray et al. 2021; Pacheco-Colon et al. 2021; Williams et al. 2021; Zenic et al. 2021; Brunborg et al. 2022; Fagan et al. 2022; Türkmen et al. 2024) i un estudi (2,5%) utilitzava metodologia qualitativa (Pittaaway i Dantas 2022)

La majoria s'han dut a terme en adolescents d'Estats Units (n=11) i Canadà (n=9). La resta d'estudis s'han dut a terme a Europa: Bòsnia i Herzegovina, Croàcia, Kosovo, Noruega, Polònia, Lituània, Irlanda, Espanya i Itàlia, i a Japó i a Taiwan. Hi ha tres estudis que han fet sevir dades de diversos països (Raiatsalo et al. 2020; Martins et al. 2022; i de Victo et al. 2024).

Mesura de la pràctica esportiva i de l'activitat física

Són diversos els indicadors emprats pels estudis per avaluar la pràctica esportiva. La majoria dels estudis van considerar la pràctica en esports organitzats (escolars i extraescolars). També es va emprar la freqüència de participació, nombre d'esports practicats, nombre d'equips esportius, el nivell competitiu o la participació en esports que es juguen de forma individual o per equips. Alguns estudis també recollien l'activita física d'intensa a moderada. La informació es recollia de manera autoreportada.

Consum d'alcohol

Gairebé tots els articles analitzaven el consum d'alcohol (n=38, 95%). Majoritariament es preguntava pel seu consum al llarg de la vida, en els últims 30 dies, en els últims 12 mesos, freqüència de consum, episodis de borratxera, pel consum excessiu (*binge drinking*) i edat inici del consum. Sis estudis van valorar el consum d'alcohol mitjançant el test AUDIT-C (Bush et al. 1998) on es valora el consum d'alcohol setmanal i mensual i el *binge drinking*.

Els resultats de la present revisió mostren una associació predominantment positiva entre la participació esportiva i el consum d'alcohol durant l'adolescència. Diversos estudis van observar que els adolescents implicats en activitats esportives, especialment en esports d'equip i en contextos competitius, presentaven una major probabilitat de consumir alcohol (Vest i Simpkins, 2013; Guèvremont I Kohen 2014, Lee i Vandell, 2015; Veliz et al. 2015, Denault i Poulin, 2018; Devcic et al. 2018, He et al. 2018, Butler et al. 2019, Lau et al., 2019; Borracino et al. 2020, Raitasalo et al., 2020; Asgeirsdottir et al. 2021, Murray et al. 2021, Pacheco-Colon et al. 2021, Williams et al., 2021; Zenic et al. 2021, Brunborg et al., 2022, Fagan et al. 2022, Shenoi et al. 2022) i de participar en episodis de *binge drinking* (Lau et al., 2019; Williams et al., 2021; Ganson et al., 2022). Aquests patrons es van identificar tant en estudis transversals com longitudinals. Alguns treballs també van evidenciar diferències segons el sexe, amb associacions més consistents entre els nois (Dunn et al. 2014, Takakura et al. 2014, Parent et al. 2016, Sajber et al. 2016), tot i que en noies de Bòsnia-Herzegovina I Kosovo també es va trobar aquesta associació (Zenic et al.2015 a i Zenic et al. 2015 b, Tahiraj et al. 2016). En relació a l'exercici valorat com exercici de musculació, aquest es va valorar en un estudi i va trobar associacions positives entre els exercicis de musculació i major consum d'alcohol (Ganson et al. 2022). Alhora alguns estudis

també observen que si els companys d'equip beuen poc és més probable que es consumeixi menys alcohol (Fujimoto I Valente 2013, Vest i I Simpkist 2013,)

Alguns estudis, però, van descriure una relació protectora o no relació (Lopez-Villalba et al. 2016; Chen et al. 2019; Pittaway i Dantas 2022; Martins et al. 2022; de Victo et al. 2024; Lalladay et al. 2024; Türkmen et al. 2024), particularment quan la participació esportiva estava vinculada a programes escolars estructurats o a una elevada supervisió adulta (Adachi-Mejia et al. 2014; Halladay et al., 2024).

En relació als articles que analitzaven dades de diversos països, dos d'ells van trobar que la pràctica esportiva estava associada amb menys consum d'alcohol en adolescents en general (de Victo et al. 2024) i especificament en noies (Martins et al. 2022). En canvi, l'estudi de Raitasalo i colaboradors (Raitasalo et al. 2020) realitzat amb adolescents de Suència, Noruega i Finlàndia va trobar que la participació activa en esports estava assocaida a un major consum d'episodis intensos de consum d'alcohol.

Consum de cànnabis

Quinze estudis van explorar el consum de cànnabis o marihuana. Les mesures més habituals van ser el consum al llarg de la vida, el consum durant els darrers 30 dies, la freqüència de consum i el consum actual (Dunn, 2014; Lee i Vandell, 2015; Lau et al. 2019; Obradovic et al. 2019; Pacheco-Colón et al. 2021).

Els resultats van ser menys consistents que en el cas de l'alcohol. Diversos estudis van observar una associació protectora entre la participació esportiva i el consum de cànnabis, mostrant una menor prevalença de consum entre els adolescents físicament actius o esportistes (Dunn, 2014;, Lee i Vandell, 2015; Obradovic et al., 2019; Williams et al. 2021, Fagan et al. 2022, Pittaway i Dantas 2022, Halladay et al., 2024). En canvi, altres investigacions van identificar una associació positiva entre la pràctica esportiva i el consum de cànnabis (Guèvremont i Kohen 2014; Veliz et al. 2015; Tahiraj et al. 2016; Lau et al., 2019; Pacheco-Colón et al., 2021). Finalment, alguns estudis no van detectar relacions estadísticament significatives entre ambdues variables (Murray et al. 2021; Shenoi et al. 2022).

Consum d'altres substàncies addictives

Setze estudis van analitzar altres substàncies addictives, incloent-hi tabac, cocaïna, heroïna, inhalants, amfetamines, drogues de festa, sedants, medicaments de prescripció utilitzats inadequadament i esteroides anabolitzants (Veliz et al., 2015; Parent et al., 2016; Tahiraj et al., 2016; Asgeirsdottir et al., 2021; Shenoi et al., 2022).

La majoria dels estudis van mostrar que la pràctica esportiva no s'associava de manera consistent amb un major consum de drogues il·lícites, i en diversos casos es van observar associacions protectores o absència d'associació significativa (Veliz et al., 2015; Tahiraj et al., 2016; Asgeirsdottir et al., 2021; Shenoi et al. 2022). No obstant això, alguns estudis van identificar una major prevalença d'ús d'esteroides anabolitzants entre adolescents participants en determinats esports, especialment entre els nois (Parent et al., 2016; Shenoi et al. 2022).

Síntesi global

A la Taula 3 s'ofereixen els principals resultats dels estudis identificats en aquesta revisió on es valora l'efecte de les intervencions esportives durant l'adolescència I el consum d'alcohol I altres susbtàncies addictives. En conjunt, l'evidència disponible suggereix que la pràctica esportiva manté una relació diferencial segons la substància analitzada. La participació esportiva, especialment en esports d'equip i competitius, s'associa de manera relativament consistent amb una major probabilitat de consum d'alcohol i de *binge drinking*. En canvi, la relació amb el consum de cànnabis és menys homogènia, amb estudis que descriuen tant efectes protectors com associacions positives. Finalment, la major part dels estudis no indiquen una associació positiva sistemàtica entre la pràctica esportiva i el consum d'altres drogues il·lícites.

Taula 2. Principals resultats dels estudis on es valora l'efecte de les intervencions esportives durant l'adolescència i el consum d'alcohol i altres substàncies addictives

- L'evidència disponible mostra que la participació esportiva durant l'adolescència presenta una associació complexa amb el consum d'alcohol.
- La major part dels estudis revisats indiquen que els adolescents que participen en esports, especialment en esports d'equip i en contextos competitius, presenten una probabilitat més elevada de consumir alcohol i de participar en episodis *de binge drinking*.
- Aquesta associació, però, no és uniforme i està modulada per diversos factors. Entre els elements que influeixen en la variabilitat del consum destaquen el sexe —amb una associació més clara en nois—, el tipus d'activitat física i la influència del grup d'iguals, que pot actuar com a factor protector quan els companys/es presenten baixos nivells de consum.
- Alguns estudis identifiquen efectes protectors o absència d'associació quan la pràctica esportiva es desenvolupa en programes escolars estructurats o sota una elevada supervisió adulta, fet que suggereix que el context educatiu i estructurat pot modular significativament la relació entre esport i consum d'alcohol.
- La relació entre la pràctica esportiva i el consum de cànnabis presenta una evidència menys homogènia. Diversos estudis apunten que la participació en activitats físiques pot actuar com a factor protector, associant-se amb una menor prevalença de consum. Tanmateix, altres investigacions identifiquen una associació positiva o bé no detecten relacions estadísticament significatives.
- La major part dels estudis indiquen una absència d'associació consistent entre la pràctica esportiva i un increment del consum de drogues il·legals diferents al cànnabis/marihuana. En alguns casos, s'observen efectes protectors.

Estudis on es valora l'efecte de les intervencions esportives realitzades durant l'adolescència sobre el consum d'alcohol i altres drogues en l'edat adulta

De les 44 publicacions identificades a *Pubmed*, 4 d'elles (9%) van valorar si la pràctica esportiva durant l'adolescència s'associava amb un major consum d'alcohol i altres substàncies addictives durant l'edat adulta (Palomäki et al. 2018, Stephenson et al. 2020, Hsieh et al. 2022 i Callison i Lowen 2022). Els resultats d'aquests estudis es detallen a l'Annex 2. Les 4 publicacions són articles longitudinals. La meitat es van dur a terme amb adolescents d'EEUU (Hsieh et al. 2022 i Callison i Lowen 2022) i l'altre amb adolescents de Finlàndia (Palomäki et al. 2018 i Stephenson et al. 2020). Els 4 van valorar el consum d'alcohol i Hsieh et al 2022 va valorar també el consum d'altres substàncies addictives (marihuana, heroïna, cocaïna i opioides sense recepta). Dos dels estudis van valorar la pràctica esportiva en l'adolescència en esports organitzats i un la participació en esport d'equip (Stephenson et al, 2020). Els 4 estudis van concloure que haver practicat esport (sobretot organitzat) durant l'adolescència s'associava a major consum d'alcohol durant l'edat adulta. L'estudi de Hsieh i col·laboradors (Hsieh et al. 2022), que també valorava aquesta relació amb altres drogues, va concloure que el fet de fer esports organitzats durant l'adolescència no es relacionava amb major consum de marihuana o altres drogues il·lícites en l'edat adulta.

Taula 3. Principals resultats dels estudis on es valora l'efecte de les intervencions esportives durant l'adolescència sobre el consum d'alcohol i altres substàncies addictives en l'edat adulta

- La pràctica esportiva durant l'adolescència pot ser un factor relacionat amb un major consum d'alcohol en l'edat adulta.
- La pràctica esportiva durant l'adolescència no presenta un efecte clar (protector o facilitador) en el consum de cànnabis/marihuana i altres substàncies addictives en l'edat adulta.

Comparació amb altres manuals de referència i base de dades *Xchange* de la *EUDA*

A nivell de prevenció de consum d'alcohol i altres substàncies addictives, hi ha dos documents de referència on es recullen les tipologies de programes preventius amb efectes positius en la reducció del consum d'alcohol i altres substàncies: el *International Standards on Drug Use Prevention* (United Nations Office on Drugs and Crime and the World Health Organization, 2018) i El Currículum de Prevención Europeo (Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías, 2020). En aquest apartat es complementarà els resultats de la revisió amb els resultats d'aquests dos manual de referència.

El *International Standards on Drug Use Prevention* és un informe realitzat per la *United Nations Office on Drugs and Crime* (UNODC) i l'Organització Mundial de la Salut (OMS) que resumeix l'evidència actual disponible de les intervencions i polítiques adreçades a famílies, escoles i comunitats per tal que infants i adolescents creixin i es mantinguin en ambients sans i segurs en relació al consum de drogues. S'han fet dues edicions d'aquest document, la primera publicada l'any 2015 i la segona l'any 2018. Aquesta revisió classifica les intervencions en funció del grup d'edat al qual van adreçades: prenatal, primera infància (0 a 5 anys d'edat), infància mitjana (6 a 10 anys d'edat), preadolescents (11 a 14 anys d'edat), adolescents (15 a 18/19 anys d'edat) i joves (20 a 25 anys d'edat). En aquest document es recullen les intervencions adreçades a la infància mitjana, preadolescents i adolescents en àmbits diferents a l'escolar. Aquest document inclou evidència provinent de revisions sistemàtiques publicades entre 2012 i 2018 (United Nations Office on Drugs and Crime, 2018).

El *Currículum de Prevención Europeo* és un manual que pretén aportar informació sobre les intervencions i enfocs de prevenció basades en l'evidència en relació a la prevenció del consum de drogues. En aquest manual es recullen les intervencions en funció dels següents àmbits: familiar, escolar i laboral, ambiental, mediàtic i comunitari. Alhora es detallen les principals característiques de cada tipus d'intervenció (Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías, 2020).

Cap dels dos documents considera específicament les intervencions esportives. Però el *International Standards on Drug Use Prevention* és un informe realitzat per la *United Nations Office on Drugs and Crime* de 2018 conté un apartat on especifiquen que les activitats extraescolars i esportives, malgrat s'utilitzen sovint per prevenir el consum de drogues en adolescents, presenten una evidència científica limitada i inconsistent en relació a la seva eficàcia. L'esport no sempre redueix el consum i, en alguns casos, s'associa amb més tabaquisme i *binge drinking*. Els programes estructurats que inclouen entrenament en habilitats socials poden tenir efectes positius, però molts estudis tenen poca qualitat i reunir joves d'alt risc pot ser contraproduent. Per això, es recomana implementar aquests programes amb molta cautela i sempre amb una bona avaluació del seu impacte (United Nations Office on Drugs and Crime, 2018).

Addicionalment, el primer trimestre de 2026 es va realitzar una cerca a la base de dades *Xchange prevention registry* (European Union Drugs Agency, 2026). Aquesta base de dades compila programes i intervencions i els avalua segons uns criteris determinats. La població, criteris d'inclusió i exclusió i criteris de cerca són els mateixos que els detallats a l'apartat de metodologia. No es va trobar cap intervenció esportiva en aquesta base de dades que valorés el consum d'alcohol I altres substàncies addictives en adolescents.

Consideracions

El present document s'ha centrat en realitzar una revisió de revisions en les bases de dades *Pubmed* d'una banda, i una revisió de programes/intervencions de la base de dades *Xchange* de la EUDA de l'altra.

Es va incloure l'evidència publicada entre 2013 i 2024 entre la pràctica esportiva i el consum d'alcohol i altres substàncies addictives en la població adolescent.

A la present revisió no s'han trobat pràcticament cap intervenció esportiva especificament a la base de dades Xchange de la EUDA.

En el *Currículum de Prevenció Europeu* s'especifica que les activitats extraescolars i esportives, malgrat que s'utilitzen sovint per prevenir el consum de drogues en adolescents, presenten una evidència científica limitada i inconsistent en relació amb la seva eficàcia. L'esport no sempre redueix el consum de substàncies i, en alguns casos, s'ha observat una associació amb un major consum de tabac i episodis de *binge drinking*. Tot i això, els programes estructurats que incorporen l'activitat esportiva i el treball d'habilitats personals i socials poden generar resultats positius. Tanmateix, la qualitat de l'evidència disponible és sovint limitada i alguns estudis apunten que agrupar joves amb factors de risc similars podria comportar efectes no desitjats. Per aquest motiu, es recomana implementar aquest tipus de programes amb cautela i acompanyar-los d'una avaluació rigorosa del seu impacte.

Conclusions

L'evidència recopilada en aquesta revisió mostra que la relació entre la pràctica esportiva en l'adolescència i el consum de substàncies addictives és complexa i diferenciada segons la substància analitzada. En primer lloc, els resultats indiquen que la participació en esports, especialment en esports d'equip i en contextos competitius, s'associa amb un major consum d'alcohol i una major probabilitat de participar en episodis de *binge drinking*. Aquesta associació es manté tant en estudis transversals com longitudinals, i es veu modulada per factors com el sexe, el tipus d'activitat física i la influència del grup d'iguals, que pot actuar com a element protector quan els companys presenten baixos nivells de consum. Tot i això, alguns estudis també mostren que la pràctica esportiva pot tenir un efecte protector quan es desenvolupa en programes estructurats, sota supervisió adulta o en entorns que incorporen objectius educatius i de promoció de la salut. Cal remarcar, però, que la major part dels estudis analitzats no avaluen programes esportius dissenyats específicament amb una finalitat preventiva, sinó activitats esportives ordinàries. Aquest fet subratlla la importància del context en què es practica l'activitat física i de les característiques de l'entorn esportiu.

Pel que fa al consum de cànnabis, l'evidència és menys homogènia. Alguns estudis apunten que la participació esportiva pot actuar com a factor protector, mentre que d'altres identifiquen una associació positiva o bé no detecten relacions significatives.

En relació amb altres substàncies il·lícites, la major part dels estudis no mostren una associació consistent entre la pràctica esportiva i un increment del consum, i alguns estudis identifiquen possibles efectes protectors.

Finalment, els estudis longitudinals que examinen l'impacte de la pràctica esportiva en l'adolescència sobre el consum en l'edat adulta indiquen que haver participat en esports organitzats s'associa amb un major consum d'alcohol en l'edat adulta, mentre que no es detecta una relació clara amb el consum de cànnabis o altres drogues il·lícites. Aquest resultat reforça la necessitat de

considerar la trajectòria vital i els contextos socials en què es desenvolupa la pràctica esportiva.

En conjunt, les dades suggereixen que l'esport pot actuar tant com a factor de risc com a factor protector, depenent del tipus d'esport, del context de pràctica i de les dinàmiques socials associades. Això posa de manifest la importància de promoure entorns esportius educatius, segurs i supervisats, que potenciïn els beneficis de l'activitat física i minimitzin l'exposició a conductes de risc.

Tot i aquestes associacions, és fonamental destacar que l'esport també presenta beneficis substancials per al desenvolupament adolescent. La participació en activitats esportives pot afavorir la salut física, la regulació emocional, la cohesió social, l'adquisició d'hàbits saludables i el desenvolupament d'habilitats psicosocials com la disciplina, la responsabilitat i el treball en equip (Wade et al. 2026). Aquests elements poden actuar com a factors protectors davant de diverses conductes de risc, sempre que l'entorn esportiu sigui segur, educatiu i adequadament supervisat.

Recomanacions

1. No considerar l'esport, per si sol, una intervenció preventiva efectiva

La revisió mostra que la participació esportiva no comporta necessàriament una reducció del consum de substàncies i, en el cas de l'alcohol, sovint s'associa a una probabilitat més elevada de consum, especialment en esports d'equip i competitius. Per tant, no es recomana assumir que la simple promoció de l'activitat esportiva tingui un efecte preventiu sobre el consum de substàncies en adolescents.

2. Incorporar components preventius específics als programes esportius

Quan es desenvolupin intervencions preventives basades en l'esport, aquestes haurien d'incloure components educatius explícits relacionats amb:

- Prevenció del consum d'alcohol i altres substàncies.
- Desenvolupament d'habilitats personals i socials.
- Gestió de la pressió de grup.
- Presa de decisions i pensament crític.
- Promoció d'estils de vida saludables.

Aquesta recomanació es desprèn dels estudis que obtenen resultats més favorables en programes estructurats amb orientació educativa.

3. Potenciar entorns esportius supervisats i educatius

Els programes esportius haurien de promoure una supervisió adulta adequada i un paper actiu d'entrenadors i entrenadores com a agents educatius. La revisió suggereix que la supervisió adulta i les activitats estructurades poden actuar com a factors protectors.

4. Actuar específicament sobre la cultura de l'alcohol en l'esport

Els resultats indiquen que les dinàmiques socials, les normes del grup i certes cultures esportives poden afavorir el consum d'alcohol. Per aquest motiu, seria recomanable:

- Treballar normes grupals saludables dins dels equips.
- Desnormalitzar l'associació entre celebració esportiva i consum d'alcohol.
- Implicar entrenadors, famílies i entitats esportives en missatges preventius coherents.

5. Prioritzar intervencions preventives amb evidència sòlida

Atès que els manuals internacionals i la revisió identifiquen poca evidència sobre les intervencions esportives, les polítiques de prevenció haurien de continuar prioritzant estratègies amb efectivitat demostrada, especialment:

- Intervencions familiars.
- Intervencions comunitàries multicomponent.
- Polítiques ambientals sobre accessibilitat i comercialització de l'alcohol.
- Intervencions escolars integrals.
- Mentories i programes de suport adult significatiu.

6. Incorporar la perspectiva de gènere

La revisió identifica diferències segons el sexe en diversos estudis, però també posa de manifest que aquesta dimensió sovint està poc desenvolupada o insuficientment descrita. Per tant, futures intervencions i investigacions haurien d'incorporar sistemàticament la perspectiva de gènere en el disseny, implementació i avaluació.

7. Avaluar sistemàticament les intervencions esportives

Qualsevol iniciativa que utilitzi l'esport com a eina preventiva hauria d'incloure una avaluació rigorosa dels seus resultats sobre el consum de substàncies i altres factors de salut, ja que actualment la base d'evidència és limitada.

RECOMANACIÓ FINAL

L'evidència actual no permet considerar l'esport, per si sol, una estratègia efectiva de prevenció del consum de substàncies en adolescents. Quan s'utilitza amb finalitat preventiva, l'activitat esportiva hauria d'integrar-se en programes estructurats que incorporin components educatius, promoció de la salut, supervisió adulta i avaluació dels resultats. Paral·lelament, les polítiques de prevenció haurien de continuar prioritzant les intervencions amb efectivitat demostrada en els àmbits familiar, escolar, comunitari i ambiental.

Referències

Adachi-Mejia AM, Gibson Chambers JJ, Li Z, Sargent JD. The relative roles of types of extracurricular activity on smoking and drinking initiation among tweens. Acad Pediatr. 2014 May-Jun;14(3):271-8. doi: 10.1016/j.acap.2014.02.002.

Agència de Salut Pública de Barcelona. Enquesta de Factors de Risc en Estudiants- de Secundaria. 2025. Disponible a: FRESC - Enquesta de Factors de Risc en Estudiants de Secundària (aspb.cat)

Asgeirsdottir BB, Kristjansson AL, Sigfusson J, Allegrante JP, Sigfusdottir ID. Trends in substance use and primary prevention variables among adolescents in Lithuania, 2006-19. Eur J Public Health. 2021 Feb 1;31(1):7-12.

Borraccino A, Lazzeri G, Kakaa O, Bad'ura P, Bottigliengo D, Dalmasso P, Lemma P. The Contribution of Organised Leisure-Time Activities in Shaping Positive Community Health Practices among 13-and 15-Year-Old Adolescents: Results from the Health Behaviours in School-Aged Children Study in Italy. Int J Environ Res Public Health. 2020 Sep 11;17(18):6637.

Brunborg GS, Halkjelsvik TB, Moan IS. Sports participation and alcohol use revisited: A longitudinal study of Norwegian postmillennial adolescents. J Adolesc. 2022 Jun;94(4):587-599.

Bush K, Kivlahan DR, McDonell MB, Fihn SD, Bradley KA. The AUDIT Alcohol Consumption Questions (AUDIT-C): An Effective Brief Screening Test for Problem Drinking. Arch Intern Med. 1998;158(16):1789-1795

Butler A, Romano I, Patte K, Ferro MA, de Groh M, Jiang Y, Leatherdale ST. Psychological correlates and binge drinking behaviours among Canadian youth: a cross-sectional analysis of the mental health pilot data from the COMPASS study. BMJ Open. 2019 Jun 29;9(6):e028558.

ESPAD Group (2025), ESPAD Report 2024: Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, EUDA Joint Publications, Publications Office of the European Union, Luxembourg. Disponible a: ESPAD Report 2024. Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs

Encuesta sobre uso de drogas en Enseñanzas Secundarias en España, ESTUDES. Resultados 2025. Disponible a: Portal Plan Nacional sobre Drogas - Encuestas y estudios

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. Xchange prevention registry. 2026. Disponible a: Xchange prevention registry | https://www.euda.europa.eu/best-practice/xchange_en

Callison K, Lowen A. The long-run effects of adolescent athletic participation on women's health. Econ Hum Biol. 2022 Jan;44:101087

Chen CY, Wang IA, Wang N, Lu MC, Liu CY, Chen WJ. Leisure activity participation in relation to alcohol purchasing and consumption in adolescence. Addict Behav. 2019 Mar;90:294-300.

Cych P, Kosendiak A, Kałwa M, Kosendiak J. Physical activity versus alcohol consumption among teenagers in chosen middle schools from cities central and south-western Poland. Adv Clin Exp Med. 2013 Mar-Apr;22(2):273-81.

Denault AS, Poulin F. A detailed examination of the longitudinal associations between individual and team sports and alcohol use. Addict Behav. 2018 Mar;78:15-21.

Devcic S, Sekulic D, Ban D, Kutlesa Z, Rodek J, Sajber D. Evidencing Protective and Risk Factors for Harmful Alcohol Drinking in Adolescence: A Prospective Analysis of Sport-Participation and Scholastic-Achievement in Older Adolescents from Croatia. Int J Environ Res Public Health. 2018 May 14;15(5):986

Dunn MS. Association between physical activity and substance use behaviors among high school students participating in the 2009 Youth Risk Behavior Survey. Psychol Rep. 2014 Jun;114(3):675-85

de Victo ER, Ferrari G, Drenowatz C, Solé D. Association of physical activity and sitting time with tobacco and alcohol use in 222,495 adolescents from 66 countries. BMC Pediatr. 2024 Sep 19;24(1):596

Fagan MJ, Duncan MJ, Bedi RP, Puterman E, Leatherdale ST, Faulkner G. Physical activity and substance use among Canadian adolescents: Examining the moderating role of school connectedness. Front Public Health. 2022 Nov 10;10:889987.

Fujimoto K, Valente TW. Alcohol peer influence of participating in organized school activities: a network approach. Health Psychol. 2013 Oct;32(10):1084-92.

Ganson KT, Testa A, Rodgers RF, Jackson DB, Nagata JM. Associations between muscle-building exercise and alcohol use behaviors among adolescent boys: Results from the 2019 Youth Risk Behavior Survey. Am J Addict. 2022 May;31(3):251-255.

Guèvremont A, Findlay L, Kohen D. Organized extracurricular activities: are in-school and out-of-school activities associated with different outcomes for Canadian youth? J Sch Health. 2014 May;84(5):317-25.

Halladay J, Ogrodnik M, Farag Alla J, Sunderland M, Gardner LA, Georgiades K. Playing for more than winning: Exploring sports participation, physical activity, and belongingness and their relationship with patterns of adolescent substance use and mental health. Drug Alcohol Depend. 2024 Jan 1;254:111039.

He JP, Paksarian D, Merikangas KR. Physical Activity and Mental Disorder Among Adolescents in the United States. J Adolesc Health. 2018 Nov;63(5):628-635.

Hsieh TY, Simpkins SD, Vandell DL. Longitudinal associations between adolescent out-of-school time and adult substance use. J Adolesc. 2023 Jan;95(1):131-146.

Kwan M, Bobko S, Faulkner G, Donnelly P, Cairney J. Sport participation and alcohol and illicit drug use in adolescents and young adults: a systematic review of longitudinal studies. Addict Behav. 2014 Mar;39(3):497-506.

Lau EY, Riazi NA, Qian W, Leatherdale ST, Faulkner G. Protective or risky? The longitudinal association of team sports participation and health-related behaviours in Canadian adolescent girls. Can J Public Health. 2019 Oct;110(5):616-625.

Lee KT, Vandell DL. Out-of-School Time and Adolescent Substance Use. J Adolesc Health. 2015 Nov;57(5):523-9. doi: 10.1016/j.jadohealth.2015.07.003. Epub 2015 Aug 22.

López Villalba FJ, Rodríguez García PL, García Cantó E, Pérez Soto JJ. Relationship between sport and physical activity and alcohol consumption among adolescents students in Murcia (Spain). Arch Argent Pediatr. 2016 Apr;114(2):101-6.

Martins J, Marques A, Gouveia ÉR, Carvalho F, Sarmento H, Valeiro MG. Participation in Physical Education Classes and Health-Related Behaviours among Adolescents from 67 Countries. Int J Environ Res Public Health. 2022 Jan 15;19(2):955

Ministerio de Sanidad. Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas. Encuesta sobre uso de drogas en enseñanzas secundarias en España. 2023. Disponible a: Presentación de Encuesta sobre uso de drogas en Enseñanzas Secundarias en España, ESTUDES 2023 PowerPoint (sanidad.gob.es)

Murray RM, Sabiston CM, Doré I, Bélanger M, O'Loughlin JL. Longitudinal associations between team sport participation and substance use in adolescents and young adults. Addict Behav. 2021 May;116:106798.

Obradovic Salcin L, Miljanovic Damjanovic V, Jurcev Savicevic A, Ban D, Zenic N. Prospective Analysis of Prevalence, Trajectories of Change, and Correlates of Cannabis Misuse in Older Adolescents from Coastal Touristic Regions in Croatia. Int J Environ Res Public Health. 2019 Aug 15;16(16):2924.

Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías. Currículum de prevención europeo: un manual para quieres toman decisiones, crean opinión y elaboran políticas sobre la prevención del uso de sustancias basada en la evidencia (Universitat de les Illes Balears, trad., Rementeria O, rev.). Madrid: Ministerio de Sanidad. Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas; 2020. 200P. Disponible a: Currículum de prevención europeo (sanidad.gob.es)

Pacheco-Colón I, Salamanca MJ, Coxe S, Hawes SW, Gonzalez R. Exercise, Decision-Making, and Cannabis-Related Outcomes among Adolescents. Subst Use Misuse. 2021;56(7):1035-1044.

Parent MC, Bradstreet TC, Piper M, Brace T, Parkman TJ. Racial Disparities in Substance Use by Sport Participation Among High School Students. J Stud Alcohol Drugs. 2016 Nov;77(6):980-985.

Palomäki S, Hirvensalo M, Smith K, Raitakari O, Männistö S, Hutri-Kähönen N, Tammelin T. Does organized sport participation during youth predict healthy habits in adulthood? A 28-year longitudinal study. Scand J Med Sci Sports. 2018 Aug;28(8):1908-1915.

Patrick ME, Schulenberg JE. Prevalence and predictors of adolescent alcohol use and binge drinking in the United States. Alcohol Res. 2013;35(2):193-200.

Pittaway T, Dantas JAR. The role of sport in coping and resilience amongst resettled South Sudanese youth in Australia. Health Promot Int. 2022 Apr 29;37(2)

Raitasalo K, Kraus L, Bye EK, Karlsson P, Tigerstedt C, Törrönen J, Raninen J. Similar countries, similar factors? Studying the decline of heavy episodic drinking in adolescents in Finland, Norway and Sweden. Addiction. 2021 Jan;116(1):62-71.

Sajber D, Tahiraj E, Zenic N, Peric M, Sekulic D. Alcohol Drinking Among Kosovar Adolescents: An Examination of Gender-Specific Sociodemographic, Sport, and Familial Factors Associated With Harmful Drinking. Subst Use Misuse. 2016;51(4):533-9.

Shenoi RP, Linakis JG, Bromberg JR, Casper TC, Richards R, Chun TH, Gonzalez VM, Mello MJ, Spirito A. Association of Physical Activity, Sports, and Screen Time With Adolescent

Behaviors in Youth Who Visit the Pediatric Emergency Department. Clin Pediatr (Phila). 2022 May;61(4):335-346.

Stephenson M, Barr P, Ksinan A, Aliev F, Latvala A, Viken R, Rose R, Kaprio J, Dick D, Salvatore JE. Which adolescent factors predict alcohol misuse in young adulthood? A co-twin comparisons study. Addiction. 2020 May;115(5):877-887.

Tahiraj E, Cubela M, Ostojic L, Rodek J, Zenic N, Sekulic D, Lesnik B. Prevalence and Factors Associated with Substance Use and Misuse among Kosovar Adolescents; Cross Sectional Study of Scholastic, Familial-, and Sports-Related Factors of Influence. Int J Environ Res Public Health. 2016 May 16;13(5):502.

Türkmen C, Brunborg GS, Lund IO, Kiefer F, Vollstädt-Klein S, Burdzovic Andreas J. Sports participation moderates the risk of family-specific negative life events on alcohol use among adolescents: Evidence from the longitudinal MyLife study. Addict Behav. 2024 Aug;155:108041.

United Nations Office on Drugs and Crime and the World Health Organization. International Standards on Drug Use Prevention, Second updated edition. Vienna, 2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. Disponible a: International Standards on Drug Use Prevention (unodc.org)

Veliz PT, Boyd CJ, McCabe SE. Competitive sport involvement and substance use among adolescents: a nationwide study. Subst Use Misuse. 2015 Jan;50(2):156-65.

Vest AE, Simpkins SD. When is sport participation risky or protective for alcohol use? The role of teammates, friendships, and popularity. New Dir Child Adolesc Dev. 2013 Summer;2013(140):37-55.

Wade, L., Eime, R., Pankowiak, A. Vella S, Robinson K, Kennedy S, Parkes R, Eather N. The impact of sports participation on psychological health and social outcomes in children and adolescents: a systematic review and update to the "Mental Health through Sport" conceptual model. *Syst Rev* 15; 2026 (121).

Walczak B, Walczak A, Tricas-Sauras S, Kołodziejczyk J. Does Sport Participation Protect Adolescents from Alcohol Consumption? A Scoping Review. Int J Environ Res Public Health. 2023 Apr 6;20(7):5417.

Williams GC, Burns KE, Battista K, de Groh M, Jiang Y, Leatherdale ST. High School Intramural Participation and Substance Use: A Longitudinal Analysis of COMPASS Data. Subst Use Misuse. 2021;56(8):1108-1118.

World Health organization. Global Accelerated Action for the Health of Adolescents (AA-HA!): guidance to support country implementation, second edition. Geneva: World Health Organization; 2023. Disponible a: 9789240081765-eng.pdf

Zenic N, Ostojic L, Sisic N, Pojskic H, Peric M, Uljevic O, Sekulic D. Examination of the community-specific prevalence of and factors associated with substance use and misuse among Rural and Urban adolescents: a cross-sectional analysis in Bosnia and Herzegovina. BMJ Open. 2015 Nov 6;5(11):e009446

Zenic N, Terzic A, Rodek J, Spasic M, Sekulic D. Gender-Specific Analyses of the Prevalence and Factors Associated with Substance Use and Misuse among Bosniak Adolescents. Int J Environ Res Public Health. 2015 Jun 10;12(6):6626-40.

Zenic N, Lipowska M, Maric D, Versic S, Vlahovic H, Gilic B. Exploring the Association between Alcohol Drinking and Physical Activity in Adolescence; Two-Year Prospective Study in Younger Adolescents from Bosnia and Herzegovina. Int J Environ Res Public Health. 2021 Nov 12;18(22):11899.

Annexos

Annex 1. Principals característiques de les revisions identificades a la base de dades *PubMed* (Taules 1a i 1b)

Taula 1a. Característiques (primer autor/a i any de publicació, objectiu de la revisió, nombre d'estudis inclosos a la revisió, nombre de participants, població d'estudi, tipus d'intervencions incloses) de les revisions identificades a la base de dades *Pubmed/Medline.*

Primer/a autor/a (any publicació)	Objectiu de la revisió	Nombre estudis inclosos	Nombre de participants	Població d'estudi	Tipus d'intervencions incloses
Patrick i Schulenberg (2013)	Revisió sistemàtica sobre els factors que influeixen en el consum d'alcohol en adolescents	2 en el que es valora l'efecte de l'esport	NE	Població adolescent de 13 a 18 anys	Esportives, però no s'especifica el tipus d'esport
Kwant et al. (2014)	Revisió sistemàtica d'estudis longitudinals per observar la possible associació entre la participació en esports i el consum d'alcohol i adults joves	17 estudis longitudinals (cohorts prospectives)	52.832	Població adolescent (de 9 a 24 anys a l'inici de l'estudi)	Els diferents estudis inclosos preguntaven si participaven o on en esports, temps dedicat a l'esport, tipus, etc...
Walczack et al. (2023)	Revisió d'abast (*scoping review*) per valorar si la pràctica d'esports protegeix els adolescents davant el consum d'alcohol	32	NE	Adolescents de 10 a 19 anys	Esports organitzats i no, competitius o recreacionals i extracurriculars.

Taula 1b. Característiques (primer autor/a i any de publicació, metodologia de les revisions incloses, valoració de la qualitat, variables resultat relacionades amb la cerca i principals resultats) de les revisions identificades a la base de dades Pubmed/Medline. Continuació de la taula 1a.

Primer/a autor/a (any publicació)	Metodologia estudis inclosos a la revisió	Valoració qualitat	Variables resultat relacionades amb la cerca	Principals resultats
Patrick i Schulenberg (2013)	NE	NE	Alcohol i altres drogues il·lícites	L'exercici té una correlació negativa amb el consum d'alcohol, participar en esports d'equip té una correlació positiva amb el consum d'alcohol durant els anys d'institut, sobretot en nois.
Kwan et al (2014)	Estudis longitudinals	NE	Alcohol i altres drogues il·lícites	Un 82% dels estudis inclosos van trobar una relació positiva entre la participació esportiva i el consum d'alcohol (és a dir, la participació esportiva s'associa a un augment del consum d'alcohol). El fet de participar en esports d'equip està associat a un major consum d'alcohol, mentre que els esports que es practiquen de forma individual no presenten aquesta associació. En relació a l'efecte de la practica esportiva en el consum de marihuana, els efectes són mixtes: el 50% dels estudis inclosos que van examinar el consum de marihuana per separat de les altres drogues il·lícites (8 estudis) van trobar una associació negativa entre la pràctica de l'esport i el seu consum. En relació als estudis que miraven la possible associació entre la pràctica esportiva i el consum de substàncies il·lícites diferent a la

Primer/a autor/a (any publicació)	Metodologia estudis inclosos a la revisió	Valoració qualitat	Variables resultat relacionades amb la cerca	Principals resultats
				marihuana (n=5), es va observar una associació negativa entre el fet de practicar esport i el seu consum
Walczack et al. 2023	27 estudis transversals i 5 estudis longitudinals	Si. Escala de 1 a 3 mitjançant la valoració de 4 items (si el disseny de l'estudi permet respondre la pregunta, si hi ha existència de biaixos, adequació de com es recullen les variables de consum d'alcohol i participació esportiva)	Consum d'alcohol	La majoria d'articles inclosos van mostrar una associació positiva entre la pràctica de l'esport i el consum d'alcohol. La tipologia d'esport que s'associa amb consum d'alcohol és sobretot aquell que es juga amb pilota.

NE: No especificat

Llegenda de colors. En relació a la possible associació entre la intervenció i la disminució del consum o dels danys associats al consum d'alcohol i altres substàncies addictives la llegenda de colors és la següent:
verd: associació negativa: la pràctica d'esport disminueix consum alcohol i altres drogues,
vermella: associació positiva: la pràctica d'esport disminueix consum alcohol i altres drogues.

Annex 2. Principals característiques de les revisions identificades a la base de dades *PubMed* (Taules 2a, 2b i 2c)

Taula 2a. Característiques (primer autor/a i any de publicació, tipus d'estudi, objectiu de l'estudi, país (regió), població d'estudi i com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física) dels estudis identificats a la base de dades *Pubmed/Medline.* Continua a les Taules 2b I 2c

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
Cych et al. (2013)	T	Determinar la relació entre el nivell d'activitat física declarada pels adolescents i la freqüència, la quantitat i el tipus d'alcohol consumit	Polònia	487 adolescents de 13 a 16 anys de 6 instituts públics	El qüestionari GYTS (Global Youth Tobacco Survey) afegint preguntes específiques d'activitat física: declaració d'activitat física habitual, freqüència, tipus d'activitat física o esport, Participació en esport organitzat o activitat recreativa i Activitat física regular vs irregular. partir de les respostes, els estudiants es classifiquen en 4 grups: a) Grup 1: "esport" (practiquen esport mínim 3 cops per setmana), Grup 2: "Fisicament actius de forma regular" (practiquen activitat física o esport menys de 3 cops/setmana, però de manera sistemàtica), Grup 3: "Fisicament actius de forma irregular" (practiquen activitat física irregularment), Grup 4: "passius" (no declaren activitat física).
Fujimoto i Valente (2013)	L	Examinar l'associació entre la influència que tenen els a) companys/es i b) la participació en activitats	EEUU	12.551 estudiants de graus de 7è a 12è del In-School Survey i the Wave I In-Home Student	Nombre d'esports i clubs en què un estudiant va participar

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
		organitzades en el consum d'alcohol		and Parent Interview Data	
Vest i Simpkinst (2013)	T	Valorar el rol de les relacions entre iguals en les activitats esportives dels adolescents i el consum alcohol	EEUU	48.390 adolescents de secundària. Edat mitja: 15,8 (rang: 10-19) de National Longitudinal Study of Adolescent Health.	Als adolescents se'ls va proporcionar una llista de 33 activitats, 12 de les quals eren activitats esportives. Responien a la següent pregunta: "En quines activitats participes o et planteges participar en aquest curs escolar?" La participació esportiva es codificava com a 0=no, 1=sí.
Adaji-Mejía et al. (2014)	T	Examinar l'associació entre l'ús de substàncies i la participació en esports d'equip (amb un entrenador/a o sense) en una mostra representativa a nivell nacional de pre adolescents	EEUU	6522 adolescents de 10 a 14 anys d'una enquesta transeversal telefònica dissenyada originalment per investigar l'associació entre el visionat de pel·lícules i el consum de tabac en adolescents	Amb quina freqüència participes en esports d'equip on hi ha un entrenador/a? [Per exemple, futbol, beisbol, bàsquet o futbol americà.] i amb quina freqüència participes en altres esports sense entrenador/a? [Per exemple, bàsquet lliure o esquí amb els teus amics o família.]
Dunn et al. (2014)	T	Examinar la relació entre l'activitat física recreativa, l'assistència a classes d'educació física i la participació esportiva, i els comportaments de consum de substàncies	EEUU	16.343 estudiants (de graus 9 a 12; edat mitjana: 16,3) del Youth Risk Behaviuor Survey de 2009	Es va preguntar per a) l'activitat física recreacional com 'Durant els últims 7 dies, quantes vegades has estat físicament actiu durant 60 minuts al dia? (0 dies/ 1-4dies / 5-7 dies); b) educació física com 'Quants dies has fet educació física a l'escola (0 dies/ 1-3 dies /4 o mes)'; i c) participació esportiva com 'Durant els últims 12 mesos a quants esports

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
		(alcohol, tabac, marihuana i esteroides) en adolescents nord-americans.			d'equip has jugat? (0 equips/ 1 equip / 2 o més equips)?
Guèvremont i Kohen (2014)	T	Examinar si les activitats extra curriculars dins i fora de l'escola estan associades amb diferents resultats per als joves, mentre es controlen les característiques sociodemogràfiques del nen i de la família.	Canadà	3202 adolescents de 14 a 17 anys del Canadian National Longitudinal Survey of Children and Youth (NLSCY)	La participació en esports organitzats incloïa la participació setmanal en (1) esports amb entrenador o instructor, i (2) classes en altres activitats físiques organitzades amb entrenador o instructor com la dansa, gimnàs o les arts marcials. La participació en esports es va dividir en 4 categories: (1) manca de participació, (2) participació setmanal només en activitats escolars, (3) participació setmanal només en activitats extraescolars, i (4) participació setmanal en ambdues activitats, tant escolars com extraescolars
Takakura (2014)	T	Valorar l'efecte de la participació en activitats organitzades a nivell escolar en comportaments que poden afectar negativament la salut com ara fumar o beure alcohol	Japó (Okinawa)	3248 estudiants de secundaria de 15 a 18 de 29 instituts	Participació a clubs esportius comunitaris: es preguntava a la persona si en els darrers 12 mesos havia participat o no es aquesta activitat
Lee i Vandell (2015)	L	Examinar la relació entre la participació en activitats extraescolars (incloent activitats esportives) i el consum de substàncies al finalitzar l'institut	EEUU	1352 adolescents de 15 anys del National Institute of Child Health and Human Development Study of Early Child Care and Youth	Es va preguntar als participants el "Nombre de dies que havien fet activitats esportives a la setmana". Els valors anaven de 0 a 7

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
				Development (NICHD SECCYD)	
Veliz et al. (2015)	T	Determinar a) si que els adolescents que participen en esports de contacte tenen més risc de consum de substàncies i b) els joves que practiquen esports sense contacte són menys propensos a consumir substàncies .	EEUU	21.049 estudiants de grau 8 i 10 del Monitoring the Future study of American secondary school students	Es va preguntar en quins esports competitius havien participat durant els últims dotze mesos, tant a l'escola com a la comunitat. Les persones enquestades poden indicar si han participat en beisbol, bàsquet, camp a través de cross-country, hoquei sobre herba, futbol americà, gimnàstica, hoquei sobre gel, lacrosse, natació, futbol, tennis, atletisme, vòlei, lluita lliure, o altres tipus d'esport. A més, hi havia una pregunta addicional que permetia als que no participaven indicar que no havien participat en cap esport competitiu durant l'any passat. Aquestes preguntes es van agrupar en tres categories úniques per saber el contacte que els participants experimentaven dins certs tipus d'esports. La primera categoria, esports de contacte alt, inclou esports que impliquen un contacte violent continuat i que oficialment autoritzen fer cops, placar als oponents fins al terra com ara futbol americà, hoquei sobre gel, lacrosse o lluita lliure. El segon tipus, esports de semicontacte, incloïa esports que impliquen contacte violent esporàdic que pot ser oficialment permès dins de les regles de l'esport (exemple contacte violent al bàsquet, però quan els jugadors cauen a terra hi ha penalització posteriorment). Si els adolescents indicaven que participaven en beisbol, bàsquet, hoquei sobre camp o futbol, s'incloïen dins d'aquesta categoria. L'última categoria, esports sense contacte, inclou

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
					esports on no pot haver-hi contacte entre participants a causa de les regles oficials o de l'estructura del camp de joc. Un exemple d'això és el tennis, on el contacte físic entre els participants és impossible. Els enquestats que indicaven participar en curses de fons, gimnàstica, natació, tennis, atletisme o voleibol s'incloïen dins d'aquesta categoria. A més d'aquestes tres variables, es va mesurar de manera global la participació en esports competitius d'alt contacte, semi-contacte i sense contacte.
Zenic et al. (2015) (a)	T	Explorar les associacions entre factors escolars, familiars, esportius i sociodemogràfics amb el consum d'alcohol i el tabaquisme en adolescents de Bòsnia i Herzegovina.	Bòsnia-Herzegovina	957 adolescents de 17-18 anys (estudiants últim curs de secundària)	Els factors esportius inclouen preguntes sobre la quantitat de temps que han passat en esports (en anys) i els seus assoliments competitius més significatius en esports.
Zenic et al. (2015) (b)	T	Explorar la prevalença del SUM (Ús i abus del substàncies) en adolescents bosnis (musulmans) de Bòsnia i Hercegovina. A més, vam examinar factors sociodemogràfics, escolars, familiars i esportius associats amb el SUM en els adolescents estudiats.	Bòsnia-Herzegovina	970 adolescents de 17 a 18 anys (48% nois) d'escoles públiques	La participació en esports individuals i d'equip per separat (ambdós en una escala de tres punts: Sí; Sí, però ho vaig deixar; No, mai). A més, es va preguntar als participants sobre la quantitat de temps que dediquen a l'esport i les seves fites competitives

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
Lopez-Villalba et al. (2016)	T	Analitzar la relació entre esport, l'activitat física i el consum alcohol	Espanya (Múrcia)	564 adolescents de 14 a 17 anys d'11 escoles de la regió	Es va fer servir la forma curta del Qüestionari Internacional d'Activitat Física (IPAQ) per avaluar l'esport i l'activitat física realitzada regularment fora de l'escola. Aquest qüestionari preguntava sobre el tipus d'activitat esportiva realitzada fora de l'escola, el temps dedicat a fer-la i el dia de la setmana en què es feia. A partir de les dades recollides, els adolescents es van classificar en una de les tres categories següents: inactiu (cap esport ni activitat física en absolut), actiu irregularment (alguna forma d'esport i activitat física d'una a tres vegades per setmana), i actiu regularment (esport i activitat física més de tres vegades per setmana)
Parent et al. (2016)	T	Valorar la relació entre la participació en esports i consum de substàncies	EEUU	6.721 nois i 6.761 noies de graus 9 a 12 del 2013 Youth Risk Behavior Survey (YRBS)	Durant els darrers 12 mesos, en quants equips esportius has jugat? (escolar, comunitari, etc.). Les persones participants podien respondre amb 0, 1, 2 o 3 o més. Les respostes es van recodificar a 0 = cap equip, 1 = 1 o més equips
Sajber et al. (2016)	T	Examinar el consum d'alcohol en adolescents de Kosovo i valorar diferents variables (sociodemogràfiques, familiars i d'esport) i la seva influència en el consum perillós d'alcohol en adolescents	Kosovo	980 Estudiants de 12è grau (17-18 anys) d'estudiants d'últim curs de l'escola secundària de Pristina, Kosovo, que es consideressin musulmans	Es preguntava per la participació en esports individuals (si, i encara hi juga/ Si, havia Jugat/ No, mai), en esports d'equips (mateixes categories de resposta), temps que ha jugat (mai/ menys d'1 any, 1-5 anys i més de 5 anys) i si és un esport competitiu (mai he competit / competició de rang inferior/ competició a nivell nacional / equip nacional)
Tahiraj et al. (2016)	T	Informar sobre la prevalença i factors associats al consum de substàncies en adolescents	Kosovo	980 adolescents de 17 a 19 anys	Els factors relacionats amb l'esport es van avaluar mitjançant dues preguntes: (i) la quantitat de temps que els subjectes dedicaven a la pràctica

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
		kosovars. Concretament, el consum diari de cigarretes, el consum de risc d'alcohol, l'ús d'altres drogues i la seva associació amb factors familiars, escolars i relacionats amb l'esport			esportiva (utilitzant una escala de quatre punts "Mai he practicat esports", "Menys d'un any", "1–5 anys" i "Més de 5 anys"); i (ii) l'èxit en esports competitius (utilitzant una escala de tres punts que inclou "Mai he competit", "Rangs inferiors" i "Competicions a nivell nacional i superior").
Denault i Polin (2018)	L	Valorar l'associació longitudinal i recíproca entre l'esport individual/grupal i el consum alcohol	Canadà (Quebec)	310 adolescents de grau 6 als que es fa seguiment a les edats de 12 i 19 anys de 8 escoles	Es van enregistrar les hores en que es realitzava esport individualment i en grup. Per a cada esport, el nombre d'hores per setmana es multiplicava pel nombre de setmanes de participació durant el període de 10 mesos (màx. 40 setmanes). El nombre d'hores es va sumar per separat per a tots els esports individuals i tots els esports d'equip reportats pels joves.
Devcic et al. (2018)	L	Veure la incfluència de l'activitat esportiva i el rendiment escolar en el consum d'alcohol en adolescents	Croàcia (Dubrovnik-Neretva i Split-Dalmatia)	Adolescents de 16 a 18 anys (54% noies)	Les activitats esportives es van avaluar mitjançant quatre preguntes: (i) participació en esports individuals competitius; (ii) participació en esports d'equip competitius (tant (i) com (ii) es responen en una escala de tres punts: mai involucrat, ho he deixat, actualment involucrat); (iii) resultat competitiu aconseguit en l'esport (mai involucrat/competit, competicions locals, competició a nivell nacional, competició a nivell internacional); i (iv) experiència en l'esport (mai involucrat en l'esport, <1 any, 2–5 anys, >5 anys)
He eta l. (2018)	T	Examinar la possible relació entre característiques demogràfics, de salut i d'estil	EEUU	6,483 adolescents d e13 a 18 anys del National Comorbidity	Participació en esports al llarg de la vida. Es va preguntar als i les adolescents "quants anys has jugat mai a un esport o participat en un equip

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
		de vida, (2) estimar les associacions de l'activitat física amb trastorns mentals, comportament suïcida i estrès psicològic; i (3) explorar les associacions entre l'activitat física i els resultats de salut mental entre adolescents que participen i no participen en esports organitzats.		Survey Adolescent Supplement	esportiu, fora de les classes d'educació física, que impliqués entrenament o instrucció d'adults?" Les respostes es van dicotomitzar en mai/alguna vegada com a proxy de la participació esportiva actual o recent.
Butler et al. (2019)	L	Valorar l'associació entre la depressió, l'ansietat i el consum excessiu d'alcohol entre els estudiants de secundària canadencs.	Canadà (British Columbia, Alberta, ontario i Quèbec))	6570 adolescents (grau 9 a 12) d'escoles de secundària de Canadà Estudi COMPASS (Cànnabis, Obesitat, Salut mental, Activitat física, Alcohol, Fumar, Comportament sedentari), una cohort prospectiva (2012–2021) que recopila dades d'estudiants de grau 9 a 12 que assisteixen a escoles secundàries	Es preguntava sobre la participació en esports d'equip [no implicat i implicat (a nivell escolar o comunitari)]

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
Chen et al. (2019)	L	Valorar si la participació en activitats de lleure està associat amb comportaments de compra il·legal d'alcohol durant l'adolescència i amb el consum d'alcohol	Taiwan	1763 dolescents de grau 7 de les dues primeres onades de Alcohol-Related Experiences among Children II (AREC II)	La participació dels últims 12 mesos en 26 activitats d'oci — com el bàsquet, tocar el piano i veure pel·lícules — es va avaluar de manera binària. Si la resposta era positiva, posteriorment es preguntava la freqüència de participació, des de l'1 (una vegada a l'any) a 9 (diàriament).
Lau et al. (2019)	L	Valorar l'associació longitudinal entre la participació en esports d'equip i els resultats relacionats amb la salut, incloent-hi l'activitat física, els comportaments alimentaris, consum de tabac i cànnabis i consum excessiu d'alcohol	Canadà (Ontario i Alberta)	Noies adolescents de l0estudi COMPASS (Cànnabis, Obesitat, Salut mental, Activitat física, Alcohol, Fumar, Comportament sedentari), una cohort prospectiva (2012–2021) que recopila dades d'estudiants de grau 9 a 12 que assisteixen a escoles secundàries	Participació en esports d'equip: Les estudiants van respondre a un sol ítem: "¿Participes en lligues o esports en equip fora de l'escola?" (0 = no, 1 = sí). Aquestes respostes es van utilitzar per categoritzar els participants en tres estats de participació esportiva. Els participants que van informar de participació durant els 4 anys van ser categoritzats com a participants constants, entre 1 i 3 anys com a participants intermitents i cap participació durant els 4 anys com a no participants. Activitat física: Es van utilitzar dos ítems per avaluar quants minuts d'activitat física moderada i vigorosa (AFMV) realitzaven els estudiants en els últims 7 dies. L'activitat física moderada es definia com activitats d'intensitat baixa, com caminar, anar en bicicleta a l'escola i nedar per oci. L'activitat física vigorosa es definia com activitats que augmenten la freqüència cardíaca i fan respirar més intensament i suar, com córrer, esports d'equip, ball ràpid i saltar a la corda. Les respostes es van utilitzar posteriorment per a construir un resultat continu de temps mitjà

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
					dedicat a l'AFMV (minuts/dia). Aquest resultat es va calcular com la suma del temps combinat d'activitat física moderada i vigorosa dividit entre 7 dies
Obradovic et al. (2019)	L	Avaluar prospectivament la prevalença i les tendències en l'abús de cànnabis, així com les correlacions entre factors sociodemogràfics i esportius (predictors) amb l'abús de cànnabis i la iniciació en el consum cànnabis, entre adolescents croats de 16 a 18 anys que resideixen a la part costera (turística) del país	Cròacia	644 adolescents de 16-18 anys	Se'ls va preguntar no només si participaven en esports sinó també si va abandonar la pràctica esportiva en algun moment. Les preguntes sobre factors esportius incloïen (i) la implicació en esports individuals competitius i (ii) la implicació en esports d'equip competitius (cada un d'ells reportat com a mai implicat, abandonat, o actualment implicat), (iii) millor resultat esportiu competitiu assolit (mai implicat/competició, competició localment, competició a nivell nacional/internacional), i (iv) durada de la implicació esportiva (mai ha participat, ha participat durant menys d'un any, ha participat durant 2-5 anys, ha participat durant més de 5 anys)
Borracino et al. (2020)	T	Descriure la participació en diferents tipus d'activitats organitzades de temps lliure (OLTAs), i avaluar les associacions entre aquesta participació i la satisfacció vital percebuda, l'activitat física, el consum de tabac, el consum d'alcohol i l'embriaguesa en una mostra representativa a nivell nacional de joves	Itàlia	43.543 adolescents de 11, 13 i 15 anys d'Itàlia del Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) 2013/14	L'activitat física es va avaluar pel nombre de dies que els joves van declarar participar en activitat física moderada-intensa (AFMI) durant almenys 60 minuts. Les respostes es van categoritzar com almenys 60 minuts/dia d'AFMI i menys de 60 minuts/dia d'AFMI, segons les recomanacions de l'OMS que estableixen que els adolescents haurien de dedicar almenys 60 minuts cada dia a l'AFMI. La participació en activitats d'oci organitzades (Organised Leisure-Time Activities, OLTAs) es va avaluar amb una pregunta de sí/no: «En el teu

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
		italians, tenint també en compte el context geogràfic, el gènere i l'estatus socioeconòmic (SES).			temps lliure, fas alguna de les següents activitats organitzades?». Les respostes possibles eren: (i) associacions esportives individuals o d'equip, (ii) voluntariat, (iii) organitzacions polítiques o juvenils, (iv) associacions culturals (artístiques, musicals, científiques, etc.), (v) grups religiosos i (vi) altres. Es van afegir explicacions addicionals dins de cada categoria segons les indicacions del protocol. Les respostes es van categoritzar en dos grups principals: només esportives i OLTA no esportives (agrupant el voluntariat, les associacions religioses, culturals i polítiques). A continuació, els joves es van classificar segons el tipus d'OLTA en què estaven implicats: no implicats en cap activitat organitzada (no implicats), participant en una o més associacions no esportives (no esportives), participant en una o més associacions esportives (només esportives) i participant en associacions tant esportives com no esportives (mixtes)
Raitasalo et al. (2020)	T	Examinar si les tendències temporals en la disponibilitat percebuda d'alcohol, el risc percebut, l'absentisme escolar, el control parental, les activitats d'oci i l'ús de cigarretes eren similars en aquests països. Avaluar si aquestes variables mostraven patrons similars en la seva	Finlàndia, Noruega i Suècia	18.128 noies i 19.121 nois de 15-16 anys del European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD)	Les activitats d'oci es van avaluar amb la pregunta: 'Amb quina freqüència (si més no) fas les següents coses?: (i) participar activament en esports o fer exercici: 1 = 'mai', 2 = 'algunes vegades a l'any', 3 = 'un o dos cops al mes', 4 = 'almenys una vegada a la setmana', 5 = 'quasi cada dia'. Aquells que van respondre 'quasi cada dia' es van codificar com a 1; totes les altres respostes es van codificar com a 0

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
		associació amb la disminució del Heavy Episode Drinking (HED) en els tres països (Finlàndia, Noruega i Suècia)			
Asgeirsdottir et al. (2021)	T	Avaluar les tendències temporals en relació al consum de tabac, alcohol, cànnabis i amfetamines entre els joves de 15–16 anys durant el període 2006–19 a les ciutats de Kaunas, Klaipeda i Vilnius; i avaluar les tendències temporals en les variables de prevenció primària durant aquest període a les mateixes ciutats i comprovar les associacions entre les variables de prevenció primària i les variables d'ús de substàncies	Lituània	30.570 estudiants de grau 10 (15-16 anys) del Youth in Europe cross-sectional surveys	La participació en esports organitzats a un club o equip es mesurava amb la pregunta: 'Amb quina freqüència participes en esports amb un club o un equip?' (1=gairebé mai, 2=una vegada per setmana, 3=2–3 vegades per setmana, 4=4–6 vegades per setmana i 5=gairebé cada dia)
Murray et al. (2021)	L	Analitzar l'associació entre la participació en esports d'equip i el consum de substàncies durant l'adolescència i l'edat adulta jove, tot examinant les diferències segons el sexe, els tipus d'esport i l'evolució al llarg del temps	Canadà (Montreal)	1293 adolescents de 7è curs de primària de 10 escoles de secundària del Nicotine Dependence in Teens (NDIT) study	Participar en esports d'equip es va definir com aquells esports en els que els individus estiguessin, com a mínim, en contacte amb els companys d'equip durant la competició i, probablement, durant els entrenaments. Així, els esports que es poden practicar i realitzar de manera individual (natació, atletisme, etc.) no s'incloïen. Els adolescents van informar "sí" o "no" sobre si participaven en bàsquet, fútbol, fútbol

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
					americà, beisbol/softbol, vòlei, rugbi i hoquei fora de l'escola i/o a l'escola
Pacheco-Colón et al. (2021)	L	Valorar l'associació entre l'exercici, la presa de decisions i el consum de cànnabis entre els adolescents durant sis mesos	EEUU (Miami Dade County)	387 adolescents de 15 a 18 anys d'isntituts de la zona	Es va fer servir el qüestionari de participació en esports i activitats (SAIQ). El SAIQ recopila informació detallada sobre la participació dels participants en esports, exercici i altres tipus d'activitats durant els últims 6 mesos i els últims 30 dies
Williams et al. (2021)	L	Examinar l'associació longitudinal entre la participació en activitats esportives fora de l'escola i el consum excessiu d'alcohol (*binge drinking*), consum cànnabis, consum tabac (també ecigarrettes)	Canadà (British Columbia, Alberta, Ontario i Quèbec)	57.070 estudiants dels curos 9-12 de l'estudi COMPASS (Cannabis use, Obesity, Mental health, Physical activity, Alcohol use, Smoking, Sedentary behavior) realitzada e estudiants de secundària a Canadà	Es preguntava les persones participants si participaven en equips esportius escolars de competició que competeixen contra altres escoles? (per exemple, esports junior *varsity* o *varsity*). Les opcions de resposta eren "Sí", "No" o "Cap disponible". Els estudiants que van indicar "Cap disponible" i "No" es van agrupar junts
Zenic et al. (2021)	L	Estudiar la relació entre el consum d'alcohol i l'activitat física en adolescents joves, tenint en compte l'efecte confús potencial de la participació en esports	Bòsnia i Herzegovina	669 adolescents que a l'inici tenien 14 anys i al seguiment 16 de diferents	Physical Activity Questionnaire for Adolescents (PAQ-A). Es tracta d'un qüestionari sobre l'activitat física en els últims 7 dies mitjançant nou ítems que avaluen la freqüència de participar en diferents tipus d'activitat física

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
Brunborg et al. (2022)	L	Valorar l'associació entre la participació esportiva (freqüència i canvis) durant l'adolescència i el consum d'alcoho	Noruega	3512 adolescents de middle school (rang d'edat de la primera onada: 12−15) del MyLife longitudinal study	Pensa en els últims 30 dies, amb quina freqüència has assistit a entrenaments esportius (per exemple, futbol, handbol, natació)?" Les opcions de resposta eren: "Cap dia" (codi 1), "1 dia al mes" (codi 2), "2−3 dies al mes" (codi 3), "1−2 dies a la setmana" (codi 4), "3−4 dies a la setmana" (codi 5) i "5−7 dies a la setmana" (codi 6)
Fagan et al (2022)	L	Examinar l'associació entre activitat física de morderada a intensa i la participació esportiva i el consum de substàncies entre els adolescents canadencs i explorar si les relacions escolars (sentiments cap a l'escola, professorat i companys/es de classe) modulen aquestes associacions	Canadà (British Columbia, Alberta, Ontario i Quebec) de l'estudi COMPASS (Cannabis use, Obesity, Mental health, Physical activity, Alcohol use, Smoking, Sedentary behavior) realitzada e estudiants de	Examinar l'associació entre activitat física de moderada a intensa i la participació esportiva i el consum de substàncies entre els adolescents canadencs i explorar si les relacions escolars (sentiments cap a l'escola, professorat i companys/es de classe) modulen aquestes associacions	Es va dicotomitzar les següents mesures de participació esportiva: participació en esports escolars no competitius, participació en esports escolars competitius (p. ex., equips de competició) i, participació en esports fora de l'escola (p. ex., lligues esportives externes). També es va utilitzar una mesura d'activitat física. Es va crear una variable dicotòmica que indicava si es complien els 60 minuts recomanats d'activitat física de moderada a vigorosa diària, d'acord amb les directrius canadenques de moviment de 24 hores

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
			secundària a Canadà		
Ganson et al. (2022)	T	Explorar l'associació entre realitzar exercicis musculars i el consum d'alcohol en adolescents homes	EEUU	Adolescents nois del 2019 Youth Risk Behavior Survey	Es va fer la següent pregunta: "Durant els últims 7 dies, quants dies vas fer exercicis per enfortir o tonificar els teus músculs, com ara flexions, abdominals o aixecament de peses?" Les respostes anaven de 0 a 7 dies
Pittaway i Dantas (2022)	Q	Analitzar com la participació esportiva, especialment el bàsquet, pot contribuir a afrontar el trauma i millorar la salut mental entre joves sud-sudanesos refugiats a Austràlia, actuant alhora com a factor protector davant del consum d'alcohol, marihuana i altres drogues, i altres conductes de risc.	Austràlia	23 adolescents sudaneoso que viuen a Austràlia d'entre 14 i 21 anys (15 dels quals de 14 a 17 anys)	L'activitat esportiva es pregunta a través d'entrevistes qualitatives amb preguntes obertes sobre el significat i l'impacte personal del bàsquet i l'esport en general, sense quantificació estructurada
Shenoi et al. (2022)	T	Avaluar l'associació de la participació en activitat física moderada-intensa (MVPA), en equips esportius i temps davant de pantalles amb els comportaments dels adolescents, entre els joves que visiten els serveis d'emergències de diversos hospitals infantils dels EEUU	EEUU	4845 adolescents de 12 a17 anys que visitaven 17 hospitals pedi+atrics	L'activitat física es va mesurar com el nombre de dies en una setmana mitjana en què els joves realitzaven AF de moderada a vigorosa durant un total d'almenys 60 minuts/dia. Es va categoritzar en : < 5 dies per setmana o ≥ 5 dies per informar si els joves participaven en AFMV. La participació en equips esportius durant l'últim any es va mesurar de manera dicotòmica de 2 maneres: participació en un equip esportiu (Sí/No) i participació en ≥ 3 equips esportius (Sí/No).

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
					L'enquesta no va preguntar quin esport practicaven els joves
Martins et al. (2022)	T	Examinar l'associació entre la participació a classes d'educació física i comportaments saludables en adolescents	67 països diferents	222.121 adolescents de 13 a 17 anys (49% noies) del Global Student health Survey	Classes educació física: Es va preguntar: "Durant aquest curs escolar, quants dies a la setmana vas assistir a la classe d'educació física?" Les opcions de resposta eren: 0 dies, 1 dia, 2 dies, 3 dies, 4 dies i 5 o més dies. La participació en educació física es va tornar a codificar en tres categories: 0 dies/setmana, 1–2 dies/setmana i ≥3 dies/setmana. Activitat física: Es va fer la següent pregunta: "Durant els últims 7 dies, en quants dies heu estat físicament actiu durant un total d'almenys 60 minuts al dia?" Les respostes anaven de 0 a 7 dies. Els estudiants es van classificar com a "suficientment actius" si feien almenys 60 minuts d'AF en tots els set dies de la setmana
Jochimek et al. (2023)	T	Explorar el paper de la cerca de sensacions *(sensation seeking* (SS)) en el desenvolupament de la resiliència i l'ús de tabac i alcohol en adolescents, així com la funció mediadora de la resiliència en aquesta relació	Polònia (Pomerania)	649 adolescents de 16 anys d'escoles públiques	Inventory of Physical Activity Objectives (IPAO). LA persona responia preguntes sobre la seva participació en esports competitius (tant presents com anteriors), així com les formes i la intensitat de la seva activitat física. Els respondents es van dividir en grups basats en aquest qüestionar: atletes i estudiants
Kelly et al. (2023)	T	Examinar els possibles factors de risc i de protecció per al consum excessiu d'alcohol entre adolescents de 15 a 16 anys a l'oest d'Irlanda	Irlanda	4473 adolescents de 15 a 16 anys del Planet Youth 2020 Survey	Participació en esports d'equip/club (mai / 1-4 vegades a la setmana/i 5 o més vegades a la setmana)

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
De Victo et al. (2024)	T	Avaluar l'associació entre l'activitat física (incloent esports d'oci i exercici amb amistats) i el consum d'alcohol entre adolescents de diferents regions del món	66 països	222.495 adolescents de 11 a 17 anys del Global School-based Student Health Survey (GSHS)	Durant els últims 7 dies, en quants dies vas participar en activitat física (AF) durant un total d'almenys 60 minuts per dia?" (Suma tot el temps que vas passar en qualsevol tipus d'AF cada dia). Les respostes oscil·laven entre 0 i 7 dies. L'AF es definia com qualsevol activitat que augmentava la freqüència cardíaca o deixa a la persona sense alè. Això inclou esports de lleure, exercicis amb amics o transport actiu cap a l'escola o des d'aquesta. Basant-se en les seves respostes, els i les adolescents es classificaven com a físicament inactius/ves (0 dies), insuficientment actius/ves (1 a 4 dies) o físicament actius/ves (5 o més dies)
Halladay et al. (2024)	T	Explorar les associacions entre els patrons de cosnum de substàncies en adolescents i els símptomes de salut mental i la freqüència de participació en esports, i determinar si l'activitat física i el sentit de pertinença expliquen alguna de les associacions amb els esports	Canadà (Ontario)	11.994 adolescents (cursos de 9–12; edat: 14–18) del 2014–2015 School Mental Health Survey, part of the Ontario Child Health Study	A les persones participants els van preguntar: Amb quina freqüència participeu en les següents activitats a l'escola, però no a classe: Jugar a esports en equip i/o participar en activitats físiques (per exemple, ball, karate, gimnàstica) amb un entrenador o instructor, fora de la classe d'educació física?" Opcions de resposta: gairebé mai, aproximadament una vegada al mes, aproximadament una vegada a la setmana, diverses vegades a la setmana i la major part dels dies. També es va preguntar sobre la freqüència: "Durant els últims 7 dies, amb quina freqüència vau: Realitzar activitat física durant almenys 60 minuts, que augmentés la vostra freqüència cardíaca i fes que us costés respirar?" amb opcions de resposta que inclouen cap dia, 1–2 dies, 3–4 dies, 5–6 dies, cada dia [0–4]

Primer/a autor/a (any publicació)	Tipus estudi	Objectiu estudi	País (regió)	Població estudi	Com es registra la pràctica esportiva i l'activitat física
Türkmen et al. (2024)	L	Analitzar si els esdeveniments negatius familiars (ENF) acumulats s'associen a un major consum d'alcohol (AU) en adolescents. Examinar si la participació esportiva (SP) modera aquesta associació, és a dir, si protegeix adolescents amb alts ENF del consum d'alcohol	Noruega	3.422 adolescents noruecs, de 13–15 anys a l'inici de l'estudi MyLife study, estudi longitudinal noruec sobre joves i consum de substàncies	La freqüència de participació esportiva (PE) durant els últims 30 dies es va mesurar amb la següent pregunta: "Pensa en els últims 30 dies, amb quina freqüència has fet entrenament esportiu (per exemple, futbol, handbol, natació)?". Les opcions de resposta, que anaven des de "Gens" fins a "5–7 dies per setmana", es van recodificar com una variable contínua seleccionant un valor intermedi per reflectir el nombre de dies de PE durant el mes passat (és a dir, 5–7 dies per setmana = 6 dies per setmana = 24 dies el mes passat)

L: estudi longitudinal, Q: estudi qualitatiu, T: estudi transversal

Taula 2b. Característiques (primer autor/a i any de publicació, com es valora el consum d'alcohol, com es valora el consum de cànnabis/marihuana i com es valora el consum d'altres substàncies addictives) dels estudis identificats a la base de dades *Pubmed/Medline.* Continuació de la taula 2a

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
Cych et al. (2013)	El qüestionari GYTS (Global Youth Tobacco Survey) modificat, afegint preguntes creades pels autors. Es va preguntar sobre: a) freqüència de consum (per exemple, alcohol en els últims 30 dies), b) nombre de dies en què han estat beguts/des (en els últims 12 mesos), c) tipus d'alcohol consumit: cervesa, vi, vodka (alta graduació) i d) absència de consum	NV	NV
Fujimoto i Valente (2013)	Es preguntava a les persones enquestades: Durant els últims 12 mesos, quants dies has begut alcohol? Les respostes es van agrupar en una escala de 0 a 6: 0 - mai, 1 - 1–2 dies en els darrers 12 mesos, 2 - una vegada al mes o menys (3–12 vegades en els darrers 12 mesos), 3 - 2–3 dies al mes, 4 - 1–2 dies a la setmana, 5 - 3–5 dies a la setmana, i 6 - cada dia. Es va categoritzar a la persona en: (1) "No bevedors", aquelles persones que no van beure alcohol l'any passat (0 al qüestionari); (2) "Bevedors/es ocasionals", aquelles persones que van beure alcohol més d'una vegada a l'any però una vegada al mes o menys durant l'any passat (1 o 2 al qüestionari); i (3) "Bevedors/es freqüents", aquelles persones que van beure alcohol dues o tres vegades al mes o més (3 o més al qüestionari)	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
Vest i Simpkinst (2013)	Els adolescents informàven sobre el seu consum d'alcohol en els últims 12 mesos. Es van incloure els següents indicadors del consum d'alcohol (0 = mai, 6 = gairebé cada dia): (1) freqüència de consum de cervesa, vi o licor i (2) freqüència d'emborratxar-se	NV	NV
Adaji-Mejía et al. (2014)	«Has begut mai alcohol sense que els teus pares ho sabessin?» (Sí, No). Si a resposta era afirmativa es va classificar com 'haver begut alguna vegada'	NV	NV
Dunn et al. (2014)	Les variables d'ús d'alcohol consistien en l'ús alguna vegada, l'ús en els últims 30 dies i el consum intens d'alcohol en els últims 30 dies (és a dir, cinc o més begudes en una sola vegada per als homes i quatre o més begudes en una sola vegada per a les dones)	Es preguntà sobre si la persona havia consumit mai, en els últims 30 dies. Les respostes eren dicotòmiques (sí/no)	NV
Guèvremont i Kohen (2014)	NE	NE	NE
Takakura (2014)	Durant els últims 30 dies, en quants dies vas consumir almenys una beguda alcohòlica? Es definia a la persona com a bevedora actaul si havia consumit alcohol almenys un dia en el mes passat	NV	NV
Lee i Vandell (2015)	Als adolescents de 15 anys se'ls va preguntar si mai havien consumit alcohol. Al final de l'estudi es va preguntar el mateix. Per indicar la quantitat els adolescents van informar amb quina freqüència n' havien consumit en els darrers 30 dies utilitzant sis respostes categòriques: més d'una vegada al dia, una vegada al dia, més d'una vegada per setmana, una vegada per setmana, una vegada cada dues setmanes o	Als adolescents de 15 anys se'ls va preguntar si mai havien consumit marihuana. Al final de l'estudi es va preguntar el mateix. Per indicar la quantitat els adolescents van informar amb quina freqüència n' havien consumit en els darrers 30 dies	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	cap en els darrers 30 dies. Les respostes a aquestes variables categòriques es van convertir en una escala contínua que anava de zero a 45 vegades en els darrers 30 dies. Si els adolescents indicaven que mai havien consumit en els darrers 30 dies es codificava com a zero vegades	utilitzant sis respostes categòriques: més d'una vegada al dia, una vegada al dia, més d'una vegada per setmana, una vegada per setmana, una vegada cada dues setmanes o cap en els darrers 30 dies. Les respostes a aquestes variables categòriques es van convertir en una escala contínua que anava de zero a 45 vegades en els darrers 30 dies. Si els adolescents indicaven que mai havien consumit en els darrers 30 dies es codificava com a zero vegades	
Veliz et al. (2015)	Nombre de vegades que ha consumit alcohol en els darrers 30 dies (les categories de resposta inclouen (0) 0 ocasions, (1) 1–2 ocasions, (2) 3–5 ocasions, (3) 6–9 ocasions, (4) 10–19 ocasions, (5) 20—39 ocasions, (6) 40 o més ocasions). Posteriorment es va classificar com a variable binaria segons si havia consumit o no en els últims 30 dies. També es va preguntar quan va començar a consumir-ne	Nombre de vegades que les persones enquestades van indicar haver fumat marihuana durant els últims 30 dies (les opcions de resposta són les mateixes que les vegades que van beure durant els últims 30 dies: de 0 ocasions a 40 o més ocasions)	Nombre de vegades que les persones enquestades van indicar haver utilitzat 'altres tipus' de drogues il·legals durant els últims 30 dies. La variable per a l'ús de 'altres tipus' de drogues il·legals combinava l'ús dels últims 30 dies de cocaïna, crack, inhalants i esteroides
Zenic et al. (2015) (a)	Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT). Consta de 10 ítems amb les puntuacions de cada ítem que van de 0 a 4. El qüestionari defineix un rang hipotètic de 0 a 40. Amb la finalitat d'aquest estudi, els resultats es van dividir posteriorment en 'consum nociu	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	d'alcohol' (puntuacions de 11 o més) i 'consum no nociu d'alcohol' (puntuacions inferiors a 11)		
Zenic et al. (2015) (b)	El consum d'alcohol es va mesurar mitjançant el qüestionari AUDIT. En aquest qüestionari, els participants responen deu preguntes i les puntuacions per a cada pregunta oscil·len entre 0 i 4, la qual cosa defineix el rang hipotètic d'un mínim de 0 a un màxim de 40. Els resultats de l'escala AUDIT es van dividir més tard en "consum perjudicial d'alcohol" (HD; puntuacions de 11 o més) i "consum no perjudicial d'alcohol". Els participants que van declarar fumar i beure alcohol de manera perjudicial es van classificar en SUM simultani	El consum de drogues incloïa preguntes sobre el consum de marihuana, haixix, heroïna, cocaïna, la majoria de les drogues de festa (per exemple, èxtasi, amfetamines i altres), inhalants i sedants. Es va oferir un rang de set punts de consum per a cada pregunta ("Mai"—"Mai ho he provat (és a dir, només una vegada)"—"Més d'una vegada"—"3–5 vegades"—"6–9 vegades"—"20–39 vegades"—"40 o més"). Els participants es van categoritzar a més com a consumidors de drogues o no consumidors (és a dir, els consumidors de drogues eren tots els participants que van declarar haver utilitzat almenys una substància més d'una vegada)	El consum de drogues incloïa preguntes sobre el consum de marihuana, haixix, heroïna, cocaïna, la majoria de les drogues de festa (per exemple, èxtasi, amfetamines i altres), inhalants i sedants. Es va oferir un rang de set punts de consum per a cada pregunta ("Mai"—"Mai ho he provat (és a dir, només una vegada)"—"Més d'una vegada"—"3–5 vegades"—"6–9 vegades"—"20–39 vegades"—"40 o més"). Els participants es van categoritzar a més com a consumidors de drogues o no consumidors (és a dir, els consumidors de drogues eren tots els participants que van declarar haver utilitzat almenys una substància més d'una vegada)
Lopez-Villalba et al. (2016)	Adaptació de l'enquesta Monitoring the Future (MTF) al context dels adolescents espanyols. Es van utilitzar ítems de MTF relacionats amb el consum d'alcohol. Els subjectes es van classificar en una de dues categories: 1. Bevedor habitual: individus que havien consumit alcohol almenys cinc vegades en les darreres dues	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	setmanes. 2.Persona no consumidora d'alcohol o que havia consumit menys de cinc begudes alcohòliques en les darreres dues setmanes		
Parent et al. (2016)	Es va preguntar a les persones participants si havien consumit alcohol en els últims 30 dies. Les respostes es van categoritzar en 0= no i 1=Sí	Es va preguntar a les persones participants si havien consumit marihuna alcohol en els últims 30 dies. Les respostes es van categoritzar en 0= no i 1=Sí. = use	Es va preguntar a les persones participants si havien consumit cocaïna, metanfetamina, inhalats i medicaments algun cop a la vida. Les respostes es van categoritzar en 0= no i 1=Sí
Sajber et al. (2016)	Qüestionari AUDIT (alcohol use disorders identification test)	NV	NV
Tahiraj et al. (2016)	El consum d'alcohol es va mesurar mitjançant el qüestionari AUDIT. En aquest qüestionari, els participants responen deu preguntes i les puntuacions per a cada pregunta oscil·len entre 0 i 4, la qual cosa defineix el rang hipotètic d'un mínim de 0 a un màxim de 40. Els resultats de l'escala AUDIT es van dividir més tard en "consum perjudicial d'alcohol" (HD; puntuacions de 11 o més) i "consum no perjudicial d'alcohol". Els participants que van declarar fumar i beure alcohol de manera perjudicial es van classificar en SUM simultani	Es va oferir un rang de consum de sis nivells per a cada pregunta ("Mai", "Has provat alguna vegada", "Una o dues vegades", "3–5 vegades", "6–9 vegades" i "10 vegades o més"). Per al propòsit de l'anàlisi de regressió logística, els participants es van categoritzar com a "no usuaris" i "usuaris" (participants que declaraven haver fet servir almenys una substància més de dues vegades)	Es va fer servir una escala per al consum d'altres drogues que consistia en preguntes sobre el consum de marihuana, haixix, heroïna, cocaïna i altres drogues en context d'oci (per exemple, èxtasi, amfetamines i altres), inhalants i sedants. Les possibles respostes eren 6 ("Mai", "Alguna vegada provat", "Una o dues vegades", "3–5 vegades", "6–9 vegades" i "10 vegades o més"). Posteriorment es van classificar els i les participants en "no usuaris" i "usuaris" (subjectes que van declarar que havien consumit almenys una substància més de dues vegades)

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
Denault i Polin (2018)	Consum alcohol (edats 14, 17 i 19): Les persones participants van respondre en relació del consum d'alcohol: a) "En l'últim mes, quantes begudes has pres?" (freqüència d'ús d'alcohol) i (b) "En l'últim mes, quantes vegades has begut alcohol per emborratxar-te?" (freqüència d'embriaguesa). Els ítems es valoraven en una escala de 13 punts, que oscil·lava entre 0 i 13 (41 begudes/vegades o més). Consum problemàtic d'alcohol: La suma dels valors de nou ítems valorats en una escala de sí/no es va utilitzar per avaluar problemes associats amb l'ús d'alcohol (p. ex., desmai per consum; alfa = 0,66). Els ítems es van extreure de l'Entrevista Clínica Estructurada per al DSM-IV	NV	NV
Devcic et al. (2018)	El consum d'alcohol es va mesurar utilitzant el qüestionari AUDIT que té 10 ítems amb puntuacions que van de 0 a 4, resultant en una escala que va des d'un mínim teòric (0) fins a un màxim (40). Els participants es van dividir en dos grups segons la puntuació global de l'AUDIT (punt de tall 11): "persones bebedores amb consum perjudicial" , i "persones sense consum d'alcohol perjucidial	NV	NV
He eta l. (2018)	World Health Organization Composite International Diagnostic Interview (WHO-CIDI). Incloia criteris per la dependència a l'alcohol	NV	NV
Butler et al. (2019)	El consum excessiu d'alcohol va ser avaluat preguntant als estudiants: 'En els darrers 12 mesos, amb quina freqüència has consumit 5 begudes d'alcohol o més en una sola ocasió?' Les respostes van ser recodificades de forma binària de consum excessiu d'alcohol, on els	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	estudiants que van indicar que no ho havien fet en els darrers 12 mesos van ser classificats com a 'no consumidors actuals d'alcohol en excés' i totes les altres respostes van ser codificades com a 'consumidors actuals d'alcohol en excés.' Per a les respostes ordinals, la freqüència de consum excessiu d'alcohol es va col·lapsar en les següents categories: 'no consumidors actuals d'alcohol en excés', consistent amb la variable binària explicada anteriorment; 'rar/esporàdic', si els enquestats indicaven que consumien alcohol en excés menys d'una vegada al mes; 'mensual', si l'ús reportat era d'una a tres vegades al mes, i; 'setmanal', si l'ús oscil·lava des d'una vegada a la setmana fins a diari		
Chen et al. (2019)	El consum d'alcohol es va avaluar amb la pregunta "Sense incloure una mica de consum d' alcohol en els aliments, has begut mai begudes alcohòliques a la teva vida?" Si la resposta era positiva, als participants se'ls preguntava "En quantes ocasions has begut alcohol en els últims 12 mesos?	NV	NV
Lau et al. (2019)	Es va preguntar a les participants: En els últims 12 mesos, amb quina freqüència vau consumir 5 begudes alcohòliques o més en una sola ocasió? Opcions de resposta: de 1 = mai a 8 = diàriament o gairebé diàriament. Les respostes de les estudiants es van categoritzar com a no bevedores si indicaven que mai ho havien fet, bevedores esporàdiques si reportaven 1 sola ocasió en els últims 12 mesos o menys d'una vegada al mes, bevedores mensual si informaven 1–3	Es va preguntar a les participants: En els últims 12 mesos, amb quina freqüència heu consumit marihuana o cànnabis (un porro, marihuana, herba, haixix)? . Opcions de resposta de: 1 = Mai a 9 = Tots els dies. Les estudiants es van categoritzar com a no consumidores si indicaven que mai havien consumit o si n'havien	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	vegades al mes, i setmanal si responien 1–7 vegades a la setmana	consumit però no en els últims 12 mesos; consumidores esporàdiques per a les que informaven que havien consumit <1 vegada/mes, consumidores mensuals per a les que havien consumit 1–3 vegades/mes, consumidores setmanals per a les que havien consumit 1–6 vegades/setmana i consumidores diàries per als que consumien diàriament	
Obradovic et al. (2019)	NV	Consum de cànnabis al principi i al seguiment, i inici del consum de cànnabis mitjançant el Questionnaire of Substance Use (QSU). Les respostes possibles a la pregunta sobre el consum de cànnabis incloïen "mai", "només ho he provat una vegada", "2-3 vegades", "més de tres vegades fins ara". Els participants es van agrupar en "no consumidors" (aquells que van respondre "mai ho he provat") i "consumidors" (les respostes restants). A més, aquells adolescents que eren consumidors de cànnabis en el seguiment i no consumidors a l'inici (per exemple, aquells que	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
		van respondre "mai ho he provat" al començament de l'estudi i van donar una resposta diferent en el seguiment) es van comptar com aquells que van iniciar el consum de cànnabis durant el transcurs de l'estudi	
Borracino et al. (2020)	La freqüència del consum d'alcohol es va avaluar amb la pregunta: «Actualment, amb quina freqüència beus alguna beguda alcohòlica, com cervesa, vi, licors o altres?» Als joves se'ls va proporcionar una llista de diferents begudes: cervesa, vi, licors, o qualsevol altra beguda que contingui alcohol. Els joves van informar sobre la freqüència de consum de cada element de la llista, i les opcions de resposta anaven des de «mai» fins a «cada dia». Les respostes es van dicotomitzar en «consum d'alcohol almenys una vegada per setmana» i «consum d'alcohol menys d'una vegada per setmana». La intoxicació etílica es va avaluar amb la pregunta: «Al llarg de la teva vida, quantes vegades has begut tant alcohol que t'has emborratxat molt?» Les opcions de resposta anaven des de «mai» fins a «més de 10 vegades a la vida». Segons l'informe internacional HBSC, les respostes es van categoritzar en una vegada o menys, i més d'una vegada	NV	NV
Raitasalo et al. (2020)	El Heavy Episode Drinking(HED) es va mesurar preguntant 'Quantes vegades has tingut sis [a Finlàndia]/cinc [a Noruega i Suècia] o més begudes durant els darrers 30 dies?', amb sis alternatives de	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	resposta (1 = 'cap', 2 = '2 vegades', 3 = '3 vegades', 4 = '3-5 vegades', 5 = '6-9 vegades', 6 = '10 o més vegades'). Les respostes es van agrupar en una variable dicotòmica (0 = 'no', 1 = 'sí', 'una vegada' o 'més d'una vegada')		
Asgeirsdottir et al. (2021)	Es van utilitzar tres variables per avaluar l'ús d'alcohol. L'ús d'alcohol durant tota la vida es mesurava amb la pregunta: 'Amb quina freqüència he begut alcohol de qualsevol tipus en tota la meva vida?' (mai, 1–2 vegades, 3–5 vegades, 6–9 vegades, 10–19 vegades, 20–39 vegades i 40 vegades o més). Les categories es van fusionar en una variable dicotòmica (0= no i 1= sí, una vegada o més). L'ebrietat al llarg de la vida i l'ebrietat durant els últims 30 dies es van avaluar amb dues preguntes: 'Amb quina freqüència t'has embriagat al llarg de la vida?' i 'Amb quina freqüència t'has embriagat durant els últims 30 dies?' Les categories de resposta eren les mateixes que amb l'ús d'alcohol en tota la vida. Les categories es van fusionar en dues variables dicotòmiques, respectivament (0= no i 1= sí, una vegada o més al llarg de la vida) (0= no i 1= sí, una vegada o més durant els últims 30 dies)	Amb quina freqüència heu utilitzat les següents substàncies? (a) 'Cànnabis' i (b) 'Amfetamina'. Ambdues preguntes es van avaluar amb les opcions mai, 1–2 vegades, 3–5 vegades, 6–9 vegades, 10–19 vegades, 20–39 vegades i 40 vegades o més. Les categories es van fusionar en dues variables dicotomitzades que mesuren l'ús al llarg de la vida de cànnabis i amfetamina (0 = mai i 1 = sí, una vegada o més al llarg de la vida)	Amb quina freqüència heu utilitzat les següents substàncies? (a) 'Cànnabis' i (b) 'Amfetamina'. Ambdues preguntes es van avaluar amb les opcions mai, 1–2 vegades, 3–5 vegades, 6–9 vegades, 10–19 vegades, 20–39 vegades i 40 vegades o més. Les categories es van fusionar en dues variables dicotomitzades que mesuren l'ús al llarg de la vida de cànnabis i amfetamina (0 = mai i 1 = sí, una vegada o més al llarg de la vida
Murray et al. (2021)	"Amb quina freqüència beus alcohol?" Les opcions de resposta eren: mai (1), una mica per provar (2), una o dues vegades al mes (3), una o dues vegades a la setmana (4), o normalment cada dia (5)	El consum de marihuana es va preguntar quan ja no estaven a l'escola secundaria. Es va preguntar pel consum de marihuana quan ja estaven fora de l'estudi i eren joves adults. En els últims 12 mesos has consumit marihuana/cànnabis/haixix? Les	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
		possibles respostes eren: 'mai', 'un cop al mes', 'entre 1 i 3 cops al mes', 'entre 1 i 6 cops a la setmana', 'diàriament'	
Pacheco-Colón et al. (2021)	NV	El consum de cànnabis es va avaluar mitjançant tres qüestionaris. El Qüestionari d'Historial d'Ús de Drogues (DUHQ) és una entrevista semi-estructurada que avalua la freqüència i la quantitat d'ús de 16 classes de drogues diferents durant tota la vida dels participants, els últims 6 mesos i els últims 30 dies. Per diagnosticar la presència de trastorns per consum d'alcohol i altres substàncies en el seguiment dels 6 mesos també es va fer servir l'Entrevista Clínica Estructurada per al DSM-IV (SCID-IV). També es va utilitzar una variable dicotòmica que indica la presència d'un abús o dependència en els últims 6 mesos. També es va fer servir l'Escala de Problemes amb la Marihuana (MPS), un qüestionari d'autoinformat de 35 ítems amb validesa i fiabilitat adequades	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
Williams et al. (2021)	*Binge drinking*: Es va preguntar a les persones participants si "En els últims 12 mesos, quantes vegades has consumit 5 begudes o més d'alcohol d'un sol cop"? Aquesta pregunta es va agrupar en una variable binària que indica si l'estudiant ho havia fet o no almenys un cop durant l'ultim mes	En els últims 12 mesos, amb quina freqüència vas fer servir marihuana o cànnabis (un porro, marihuana, herba, haixix)?" Aquesta pregunta es va agrupar en una variable binària que indica si l'estudiant va consumir cànnabis almenys una vegada al mes o no	NV
Zenic et al. (2021)	Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT). Consta de 10 ítems amb les puntuacions de cada ítem que van de 0 a 4. El qüestionari defineix un rang hipotètic de 0 a 40. Amb la finalitat d'aquest estudi, els resultats es van dividir posteriorment en 'consum nociu d'alcohol' (puntuacions de 11 o més) i 'consum no nociu d'alcohol' (puntuacions inferiors a 11)	NV	NV
Brunborg et al. (2022)	L'ús d'alcohol es va mesurar amb dos ítems: 1) la freqüència de consum d'alcohol durant els últims 12 mesos, i 2) la freqüència de consumir cinc o més unitats d'alcohol en un mateix dia (HED) durant els últims 12 mesos. Les opcions de resposta per ambdues preguntes anaven des de "mai" fins a "cada dia o gairebé cada dia", en una escala de l'1 al 7. Es va calcular una puntuació composta basada en les respostes a aquestes dues preguntes, donant lloc a les següents puntuacions per al consum durant els últims 12 mesos: 1 (cap consum), 2 (consum lleu una o dues vegades), 3 (consum lleu una vegada al mes o menys), 4 (HED una o dues vegades), 5 (HED més de dues vegades fins a una	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	vegada al mes), 6 (HED 2−3 dies al mes), i 7 (HED 1−2 dies a la setmana o més sovint)		
Fagan et al (2022)	Es va crear una variable dicotòmica de consum intensiu actual responent com a mínim 'un cop al mes' a la pregunta: "durant els darrers 12 mesos, amb quina freqüència vas consumir cinc begudes alcohòliques o més en una sola ocasió?". Les respostes de '1 dia al mes o més' es van codificar com a consum actual, i les respostes de 'cap' o 'mai' es van codificar com a no consum	El consum actual de cànnabis es va definir a partir de respondre 'com a mínim un cop al mes' a la pregunta: "durant els darrers 12 mesos, amb quina freqüència vas consumir marihuana o cànnabis?". Les respostes de 'un cop al mes o més' es van codificar com a consum actual, i les respostes de 'cap' o 'mai' es van codificar com a no consum	NV
Ganson et al. (2022)	El consum d'alcohol es va avaluar mitjançant sis ítems: (1) Qualsevol ús d'alcohol en els darrers 30 dies ("0 dies" i "1 o més dies"); (2) Ús d'alcohol abans dels 13 anys d'edat ("12 anys o menys" i "13 anys o més"); (3) Qualsevol consum d'alcohol en excés en els darrers 30 dies ("0 dies" i "1 o més dies"); (4) Deu o més begudes alcohòliques seguides en els darrers 30 dies ("9 begudes o menys" i "10 o més begudes"); (5) Qualsevol conducció sota els efectes de l'alcohol en els darrers 30 dies ("0 vegades" i "1 o més vegades"); (6) Qualsevol conducció en un cotxe amb un conductor begut en els darrers 30 dies ("0 vegades" i "1 o més vegades")	NV	NV
Pittaway i Dantas (2022)	No es pregunta directament; el consum d'alcohol s'identifica a través de respostes espontànies en entrevistes qualitatives	No es pregunta directament; el consum d'alcohol s'identifica a través de respostes espontànies en entrevistes qualitatives	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
Shenoi et al. (2022)	Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT)	Diagnostic Inventory for Screening Children (DISC)	Es preguntava a la persona participant si havia consumit drogues (no alcohol o marihuana) en els últims 12 mesos. Resposta dicotòmica (Si/no)
Martins et al. (2022)	Es feia la següent pregunta: "Durant els últims 30 dies, en quants dies vas prendre almenys una beguda amb alcohol?" El consum d'alcohol es va definir com prendre almenys una beguda amb alcohol en els últims 30 dies	NV	NV
Jochimek et al. (2023)	Es preguntava sobre si la persona havia consumit alcohol i/o haver-se embriagat i la freqüència d'aquestes activitats en un mes, en què era possible obtenir entre 0 i 16 punts en total	NV	NV
Kelly et al. (2023)	El consum excessiu d'alcohol es va definir com el consum de cinc o més begudes en un període de dues hores o menys. Es va demanar als participants que responguessin pel nombre de vegades que havien consumit cinc o més begudes alcohòliques en un període de dues hores o menys, de les categories "Mai", "1-2 vegades", "3-5 vegades", "6-9 vegades", "10-19 vegades", "20-39 vegades" o "40 vegades o més". Això es va recodificar com una variable binària, amb els participants categoritzats com a "Mai" begut excessiu o "Alguna vegada" begut excessiu si van informar que ho havien fet una o més vegades	NV	NV
De Victo et al. (2024)	Consum excessiu d'alcohol (*binge drinking*): "Els dies que has begut alcohol en els últims 30 dies, quantes begudes vas consumir per dia?" Les respostes possibles	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Com es valora el consum d'alcohol	Com es valora el consum de cànnabis/marihuana	Com es valora el consum d'altres substàncies addictives
	eren: "No he begut en els últims 30 dies", "menys d'1 beguda", "1 beguda", "2 begudes", "3 begudes", "4 begudes", "5 o més begudes". Aquelles persones que van consumir 5 o més begudes en el mateix dia es van classificar com a bevedores en excés. El nombre de vegades que els participants s'havien emborratxat es va avaluar amb la pregunta: "Quantes vegades t'has emborratxat en la teva vida?" Les opcions de resposta eren: "Cap", "1 o 2 vegades", "3 a 9 vegades" o "10 o més vegades". Aquesta variable es va categoritzar com a no (mai) o sí (una o més vegades)		
Halladay et al. (2024)	Freqüència de consum intens i esporàdic	Freqüència de consum de cànnabis	NV
Türkmen et al. (2024)	L'ús d'alcohol (AU) es va mesurar mitjançant una versió abreujada de l'AUDIT-C. Es va demanar als participants que indiquessin la freqüència del seu consum d'alcohol durant l'últim any, la quantitat mitjana d'alcohol que normalment consumien per ocasió de beguda, i el nombre d'ocasions en què havien consumit cinc o més unitats d'alcohol en el mateix dia. Les opcions de resposta originals que capturaven les freqüències de consum d'alcohol i la quantitat d'elements van ser recodificades per seguir els estàndards de puntuació AUDIT-C i es van sumar per generar puntuacions totals de l'escala	NV	NV

NV: No valorat; NE: No especificat

Taula 2c. Característiques (primer autor/a i any de publicació, principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol, cànnabis/marihuana i altres substàncies addictives) dels estudis identificats a la base de dades *Pubmed/Medline*. Continuació de les taules 2a I 2b

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
Cych et al. (2013)	Els i les estudiants que es declaren "irregularment actius" són els que beuen menys alcohol de totes les formes (freqüència, embriaguesa, cervesa, vi, vodka). Els estudiants passius, atletes i regularment actius mostren taxes més altes de consum d'alcohol en comparació amb els que són irregularment actius	NV	NV
Fujimoto i Valente (2013)	El fet de participar en esports o en clubs no té un efecte clar en un major o menor consum d'alcohol. El fet de practicar esport amb persones que beuen té efecte en un major consum d'alcohol	NV	NV
Vest i Simpkinst (2013)	La participació en esports estava relacionada amb un augment del consum d'alcohol, independentment de la popularitat dels atletes. Aquesta relació estava modulada pel consum d'alcohol de les amistat i els companys/es d'equip: si aquests presentaven nivells elevats de consum d'alcohol era més probable que l'adolescent que feia esport, consumís més. Participar en esports està relacionat amb un menor consum d'alcohol entre els adolescents que tenen amics esportistes que consumeixen poc alcohol ($z = 32,95$, $p < 0,001$). Tenir companys d'equip i amics que beuen poc, sovint ajuda a reduir el risc que els adolescents consumeixin alcohol	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
Adaji-Mejía et al. (2014)	Participar en un esport en equip amb un entrenador/a unes quantes vegades per setmana o més estava associat amb una menor probabilitat de provar de beure alcohol (OR ajustat = 0,77, 95% CI 0,55, 1,08) en comparació amb cap o mínima participació. Participar en esports sense entrenador no estava significativament associat amb una menor probabilitat de beure alcohol.	NV	NV
Dunn et al. (2014)	En nois, la pràctica d'activitat física i la participació esportiva s'associen amb més risc de consum d'alcohol i *binge drinking*. En noies, les que feien poca activitat física (en comparació amb les que no en fan) tenien l'educació física sembla tenir un lleu efecte protector	En noies l'activitat física i l'esport reduïen el risc d'ús. En nois no es troben associacions clares ni protectores ni de risc	NV
Guèvremont i Kohen (2014)	La participació setmanal només en esports fora de l'escola s'associava amb una major probabilitat d'haver provat alcohol, especialment en les noies, mentre que els nois tenien més probabilitats d'haver provat alcohol almenys una vegada si participaven només en esports dins de l'escola. La participació en esports només fora de l'escola estava associada a haver provat alcohol alguna vegada	Els joves que participaven setmanalment només en esports dins de l'escola tenien més probabilitats d'haver provat marihuana al llarg de la seva vida. La participació només en esports dins de l'escola estava associada amb haver provat marihuana almenys una vegada	No ofereixen resultats
Takakura (2014)	La participació en clubs esportius comunitaris estava positivament associada amb el consum d'alcohol entre els nois	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
Lee i Vandell (2015)	Realitzar més quantitat d'esport es va relacionar amb un major consum d'alcohol	Realitzar més quantitat d'esport es va relacionar amb un menor consum de cànnabis	NV
Veliz et al. (2015)	Els enquestats que van participar en esports competitius també tenen més probabilitats d'indicar un inici precoç de l'embriaguesa (és a dir, es van embriagar per primera vegada a l'escola primària o inici de secundària (4t – 8è grau)) en comparació amb els seus companys que no van participar (AOR = 1,237, P<.001). Les probabilitats de la prevalença de 30 dies de embriaguesa (Model 21: AOR = 1,632, p<.001) són més altes per als enquestats que van participar en esports de contacte alt	No s'ha trobat que la participació en esports competitius estigui associada amb la prevalença a 30 dies del consum de marihuana (AOR = 1.110; Model 6: AOR = 1.108) i l'ús d'altres drogues il·legals' (AOR = 1.110; AOR = 1.108). Les probabilitats de prevalença a 30 dies de consumir marihuana (Model 23: AOR = .795, p<.01) són més baixes per als enquestats que van participar en esports sense contacte	No s'ha trobat que la participació en esports competitius estigui associada amb la prevalença a 30 dies de consum d'altres drogues il·legals' (Model 7: AOR = 1.110; Model 8: AOR = 1.108
Zenic et al. (2015) (a)	Una major prevalença de consum nociu d'alcohol nociu entre les noies urbanes està associada amb una implicació més prolongada en esports (OR=4,09; IC del 95% 1,79 a 9,23)	NV	NV
Zenic et al. (2015) (b)	L'assoliment esportiu més alt en noies augmenta la probabilitat del seu consum perjudicial d'alcohol	No ofereixen resultats	La major prevalença del consum d'altres drogues entre els nois estava relacionada amb un major rendiment en els esports (OR = 2,323; IC del 95% = 1,417–3,807). Entre les noies, el consum d'altres drogues s'associa amb participació en esports individuals (OR = 0,499; IC del 95% =

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
			0,306–0,813), major èxit esportiu (OR = 1,625; IC del 95% = 1,142–2,313),
Lopez-Villalba et al. (2016)	Es va trobar una relació positiva i significativa entre els nois que van declarar ser regularment actius i una menor probabilitat de consum d'alcohol (χ^2 = 55,05, p= 0,000). L'OR per a l'associació entre la categoria de persona regularment activa i no consumir alcohol va ser de 8,67 (IC 95%: 4,69-16,0). Aquesta relació es va trobar també en noies (χ^2 = 65,05, p= 0,000 i OR= 8,79 (IC 95%: 4,99-15,49)). El consum d'alcohol es va associar amb la categoria inactiva tant entre els nois com entre les noies	NV	NV
Parent et al. (2016)	Entre els homes, la participació en esports d'equip es va associar amb un augment del risc de consum d'alcohol (OR = 1,30, IC del 95% [1,11, 1,52]). Entre les dones, la participació en esports no es va associar a major consum d'alcohol	Entre les dones blanques, les considerades atletes van declarar menor consum de marihuana	Entre els homes, la participació en esports d'equip estava associada amb un augment del risc de consum d'esteroides (OR = 1,69, IC del 95% [1,26, 2,27]) i d'inhalants (OR = 0,67, IC del 95% [0,53, 0,85]). Entre les dones, la participació en esports d'equip estava associada amb una disminució del risc de consum de cocaïna (OR = 0,66, IC del 95% [0,46, 0,94]) i de fàrmacs amb recepta (OR = 0,77, IC del 95% [0,67, 0,89])
Sajber et al. (2016)	Per als nois, el consum perjudicial d'alcohol és més freqüent entre aquells que havien participat més temps en esports	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
Tahiraj et al. (2016)	Entre les nenes, la probabilitat de consum d'alcohol de risc augmentava amb l'èxit esportiu	Els factors relacionats amb l'esport no estaven associats amb l'ús de drogues	Els factors relacionats amb l'esport no estaven associats amb l'ús de drogues
Denault i Polin (2018)	Els resultats van revelar associacions recíproques entre el temps dedicat a esports individuals i la freqüència del consum d'alcohol i d'intoxicació per consum d'alcohol. Els resultats també van revelar que el temps dedicat a esports d'equip predia un augment de la freqüència del consum d'alcohol a l'adolescència mitjana. Finalment, l'únic resultat significatiu a l'edat de 19 anys suggeria que el nombre inicial d'hores dedicades als esports individuals predeia menor consum d'alcohol i puntuacions més baixes en la intoxicació per alcohol . Aquests resultats suggereixen que els esports d'equip actuen com a factor de risc per a formes menys greus de consum d'alcohol a l'adolescència mitjana, mentre que els esports individuals actuen com a factor protector davant formes més greus de consum d'alcohol durant l'adolescència i més enllà	NV	NV
Devcic et al. (2018)	Aquells participants identificats com persones bevedores amb consum perjudicial d'alcohol a l'inici de l'estudi tenien més probabilitats de participar en esports d'equip en ambdues onades del mateix (Chi quadrat: 20,88, p < 0,01, 9,18, 0,01; a l'inici i seguiment, respectivament), i en esports individuals en el seguiment (8,10, 0,02). Aquells participants que estaven actualment involucrats en esports d'equip (2,35 (1,12–4,94)), aquells que van deixar els esports d'equip (1,78 (1,04–3,06)) i aquells que van informar d'una	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
	participació més prolongada en esports (1,38 (1,10–1,73)) tenien més probabilitats de participar en consum de perjudicials. La participació esportiva és un factor de risc amb majors probabilitats de consum perjudicial d'alcohol a l'inici de l'estudi. A més, la participació esportiva a l'inici de l'estudi es va relacionar amb la iniciació en el consum d'alcohol perjudicial		
He eta l. (2018)	Els adolescents que participaven en activitat física (AF) tenien més probabilitats de tenir un trastorn per consum d'alcohol al llarg de la vida (OR = 1,78, IC del 95% = 1,11–2,85). Les associacions directes entre l'AF i el trastorn per consum d'alcohol semblaven ser específiques dels adolescents que participaven en esports organitzats	NV	NV
Butler et al. (2019)	El fet d'estar implicat en un equip esportiu (AOR 1,67, (IC del 99% 1,37 a 2,03)) estava significativament associat amb una major probabilitat de beure en excés	NV	NV
Chen et al. (2019)	La participació en activitats d'oci no estructurades (OR=6,38, IC del 95%=3,90–10,4) i organitzades (OR=1,36, IC del 95%=1,08–1,70) al setè curs es va associar significativament amb una major probabilitat de consum ocasional d'alcohol l'any anterior al novè curs. La participació en esports no va mostrar cap efecte estadísticament significatiu	NV	NV
Lau et al. (2019)	La participació esportiva es va associar amb major freqüència d'AFMV i una major odds de consum excessiu d'alcohol (per exemple ocasional vs. No participants OR 1.51, 95% CI 1.14, 2.01)	La participació esportiva es va associar amb major freqüència d'AFMV i una major odds de consum de cànnabis	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
Obradovic et al. (2019)	NV	A l'inici de l'estudi, el consum de cànnabies era superior en aquells adolescents que havien deixat d efer esport. Els adolescents que van aconseguir millors resultats esportius tenien un menor risc d'abús de cànnabis a l'inici però era més probable que s'iniciessin en el consum de cànnabis durant l'estudi	NV
Borracino et al. (2020)	Les probabilitats més baixes de borratxera repetida només es van trobar entre els participants de 13 anys en el grup només esportiu i entre els nens de 15 anys en el grup no esportiu	NV	NV
Raitasalo et al. (2020)	La participació activa en esports estava associats amb una major probabilitat de HED en els tres països (coeficient de 0,17, 0,21, 0,19 amb p<0,001 per a Finlàndia, Noruega i Suècia, respectivament)	NV	NV
Asgeirsdottir et al. (2021)	La participació en esports organitzats no estava significativament associada o estava positivament associada amb les variables d'ús d'alcohol estudiades, indicant una major probabilitat de consumir més alcohol entre aquells que participen regularment en aquestes activitats esportives	No ofereixen resultats	No ofereixen resultats
Murray et al. (2021)	Els participants en esports d'equip tenien més probabilitats de beure més freqüentment que els no participants (OR = 1,14, IC del 95% = 1,04, 1,25). No es van trobar diferències per sexe. La participació en	La participació en esports d'equip durant l'adolescència no estava significativament associada amb	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
	fútbol (OR = 1,32, IC del 95% = 1,11, 1,58), hockey (OR = 1,18, IC del 95% = 1,01, 1,38) i vòlei (OR = 1,30, IC del 95% = 1,11, 1,51) es va associar amb una major probabilitat de consum d'alcohol	el consum de marihuana durant la joventut	
Pacheco-Colón et al. (2021)	NV	Per cada hora/setmana addicional d'exercici reportada a l'inici, hi va haver un augment de 3,02 dies en la freqüència de consum cànnabis. Els resultats suggereixen que, tot i que la participació en exercici no prediu la presència posterior d'un trastorn per ús de cànnabis o problemes relacionats amb l'ús de cànnabis, hi havia una associació significativa entre l'exercici autoinformat a l'inici i una major freqüència d'ús de cànnabis en el seguiment de 6 mesos, fins i tot després de controlar per covariables	NV
Williams et al. (2021)	La no participació esportiva (OR 0,66 [IC 95 %: 0,47-0,93]) es va associar amb una disminució de les probabilitats de ingesta excessiva d'alcohol en comparació amb la participació constant entre els homes. En dones no es va observar cap associació	En comparació amb la participació consistent en activitats esportives, deixar de participar en activitats intramurals s'associava amb una major probabilitat d'ús de cànnabis en general entre les dones a l'inici de l'estudi (OR 4,41	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
		[IC del 95% 1,60-12,16]). En homes no es va observar cap relació estadísticament significativa. La participació consistent sembla tenir un cert impacte protector en el consum de cànnabis	
Zenic et al. (2021)	Es va trobar una relació positiva entre un major nivell d'activitat física i major consum d'alcohol en ambdós sexes. Aquesta relació està confosa per la participació en esports: la participació en esports és clarament el factor més influent d'un major consum d'alcohol en els adolescents que van informar d'un nivell d'activitat física més alt	NV	NV
Brunborg et al. (2022)	No es van trobar diferències en el consum inicial d'alcohol ni el futur consum al llarg del temps (3 anys) en funció de la freqüència de la pràctica esportiva. No obstant això, els adolescents amb la freqüència esportiva inicial més alta tenien un ús inicial d'alcohol lleugerament més baix i un augment més pronunciat als 3 anys	NV	NV
Fagan et al (2022)	En les noies, la participació en esports escolars competitius, en esports fora de l'escola i el compliment de la recomanació d'AFMV es van associar amb unes probabilitats un 47%, 18% i 10% més altes, respectivament, de consum intensiu actual d'alcohol. La participació en esports escolars no competitius no es va associar amb el consum intensiu. En els nois, la participació en esports escolars no competitius, en	En les noies, la participació en esports escolars no competitius i en esports fora de l'escola es va associar amb unes probabilitats un 20% i un 22% més baixes, respectivament, de consum actual de cànnabis. La participació en esports escolars competitius i el	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
	esports escolars competitius, en esports fora de l'escola i el compliment de les directrius d'AFMV es van associar amb unes probabilitats un 18%, 49%, 38% i 24% més altes, respectivament, de consum intensiu actual d'alcohol	compliment de les directrius d'AFMV no es van associar amb el consum actual de cànnabis. En els nois, la participació en esports escolars no competitius es va associar amb unes probabilitats un 17% més baixes de consum actual de cànnabis. La participació en esports escolars competitius, en esports fora de l'escola i el compliment de les directrius d'AFMV no es van associar amb el consum actual de cànnabis	
Ganson et al. (2022)	Aquells adolescents que van reportar un nombre major d'hores fent exercicis de musculació en els darrers últims set dies es va associar amb una major probabilitat de qualsevol consum d'alcohol en els darrers 30 dies (raó de probabilitats ajustada [AOR]: 1,06, interval de confiança del 95% [CI]: 1,01–1,10, p = 0,013), consum d'alcohol abans dels 13 anys (AOR: 1,08, IC 95%: 1,03–1,13, p = 0,003), qualsevol episodi de beure en excés en els darrers 30 dies (AOR: 1,11, IC 95%: 1,04–1,17, p = 0,001) i consumir 10 o més begudes alcohòliques seguides en els darrers 30 dies (AOR: 1,12, IC 95%: 1,02–1,23, p = 0,020)	NV	NV
Pittaway i Dantas (2022)	Els participants eren conscients de l'impacte positiu de la pràctica esportiva en aspectes físics, socials i mentals. La pràctica esportiva va ser identificada com una estratègia important per consumir menys alcohol i	Els participants eren conscients de l'impacte positiu de la pràctica esportiva en aspectes físics, socials i mentals. La pràctica	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
	drogues, realitzar menys activitats criminals i gestionar símptomes d'ansietat i depressió	esportiva va ser identificada com una estratègia important per consumir menys alcohol i drogues, realitzar menys activitats criminals i gestionar símptomes d'ansietat i depressió	
Shenoi et al. (2022)	No hi va haver cap efecte protector de l'AFMV o de la participació en 1 equip esportiu durant l'últim any sobre el consum d'alcohol entre els joves que van visitar els hospitals. Els joves que van participar en ≥ 3 equips durant l'últim any tenien una probabilitat significativament més alta de consumir alcohol	No hi va haver cap efecte protector de l'AFMV ni de la participació en un equip esportiu l'últim any sobre el consum d'alcohol i altres drogues	No hi va haver cap efecte protector de l'AFMV ni de la participació en un equip esportiu l'últim any sobre el consum d'alcohol i altres drogues
Martins et al. (2022)	No es van trobar associacions significatives entre els participants a classes d'educació física i no consum d'alcohol en nois. Es va trobar una tendència inversa entre les nenes que participaven en classes d'educació física ≥3 dies per setmana i no beure alcohol (OR 0,84, IC del 95% 0,73–0,97)	NV	NV
Jochimek et al. (2023)	No es van observar diferències estadísticament relacionades amb l'esport en el consum d'alcohol	NV	NV
Kelly et al. (2023)	En comparació amb els participants que van declarar no participar en esports d'equip/club, les probabilitats de consum excessiu d'alcohol van ser 1,3 i 1,5 vegades més altes per a aquells que van declarar participar en esports d'equip/club d'una a quatre vegades i cinc o més vegades per setmana, respectivament (ORa 1,30, IC del 95% 1,07-1,57, p = 0,008 i ORa 1,52, IC del 95% 1,07-2,16, p = 0,020)	NV	NV

Primer/a autor/a (any publicació)	Principals resultats relacionats amb el consum d'alcohol	Principals resultats relacionats amb el consum de cànnabis/marihuana	Principals resultats relacionats amb el consum d'altres substàncies addictives
De Victo et al. (2024)	Estar actiu es va associar amb una menor probabilitat de consum d' alcohol (OR: 0,74, IC95%: 0,72–0,76), *binge drinking* (OR: 0,66, IC95%: 0,62–0,69) i embriaguesa (OR: 0,85, IC95%: 0,83–0,88)	NV	NV
Halladay et al. (2024)	La participació setmanal o més en esports escolars s'associava amb un risc reduït de beure en excés	La participació setmanal o més en esports escolars s'associava amb un risc reduït de consum de cànnabis	NV
Türkmen et al. (2024)	La participació en esports té un paper protector en la reducció del consum d'alcohol en joves amb un elevat nombre d'events negatius familiars durant la secundària	NV	NV

NV: No valorat

Llegenda de colors. En relació a la possible associació entre la intervenció i la disminució del consum o dels danys associats al consum d'alcohol i altres substàncies addictives la llegenda de colors és la següent:
verd: associació negativa: la pràctica d'esport disminueix consum alcohol i altres drogues,
vermella: associació positiva: la pràctica d'esport disminueix consum alcohol i altres drogues.

Annex 3. Principals característiques dels estudis on es valora l'efecte de les intervencions esportives durant l'adolescència i el consum d'alcohol i altres drogues en l'edat adulta (Taula 3a i 3b)

Taula 3a. Principals característiques (primer autor/a i any de publicació, objectiu, país (regió), població, substàncies que valora l'estudi)

Primer/a autor/a (any publicació)	Objectiu	País (regió)	Població	Substàncies que valora l'estudi
Palomäki et al. (2028)	Valorar l'associació entre la participació en esports organitzats durant l'adolescència y els estils de vida en l'edat adulta (consum alcohol, consum tabac, consum fruites i verdures i activitat física)	Finlàndia	Noies i noies del Cardiovascular Risk in Young Finns Study (YFS) que l'any 1983-86 tenien entre 9 i 18 anys. Es va fer seguiment quan en tenien 37-43 al 2011	Alcohol (consum excessiu o *binge drinking*)
Stephenson et al. (2020)	Valorar aquelles característiques dels adolescents que poden determinar el consum d'alcohol en l'edat adulta	Finlàndia	Bessons de 12 anys nascuts entre 1983 i 1987 de l'estudi Finn Twin	Alcohol
Hsieh et al. (2022)	Mirar si el temps no supervisat que passen els adolescents amb els seus companys, la participació en esports organitzats, la participació ena altres activitats organitzades i el treball remunerat augmenten les probabilitats i la freqüència del consum de substàncies problemàtiques en l'edat adulta jove	EEUU	978 adolescents del National Institute of Child Health and Human Development (NICHD) Study of Early Child Care and Youth Development (SECCYD)	Alcohol (consum excessiu *o binge drinking*), consum de marihuana, consum altres drogues il·lícites (heroïna, cocaïna i opioides sense recepta
Callison i Lowen (2022)	Valorar la participació esportiva durant l'adolescència i el seus efectes posteriors en salut posterior en l'edat adulta (35-45 anys)	EEUU	Mostra de 214.349 dones de 35 a 45 anys del Behavioral Risk Factor Surveillance System (BRFSS)	Alcohol

Taula 3b. Principals característiques (primer autor/a i any de publicació, variables relacionades amb el consum d'alcohol i altres substàncies addictives, variables relacionades amb la participació esportiva i principals resultats). Continuació Taula 3a

Primer/a autor/a (any publicació)	Variables relacionades amb el consum d'alcohol i altres substàncies addictives	Variables relacionades amb la participació esportiva	Principals resultats
Palomäki et al. (2028)	Freqüència amb que l'adult havia pres sis o més racions d'alcohol de cop	Freqüència d'entrenaments en clubs esportius	El percentatge de bevedors intensos poc freqüents va ser significativament més alt entre els no actius.
Stephenson et al. (2020)	Freqüència de consum d"alcohol i freqüència en que s'emborratxa	Freqüència de participació en esports d'equip	A nivell individual, les persones amb un consum de substàncies més elevat durant l'adolescència, que passen més temps amb amics, amb més implicació esportiva, dificultats de son, disciplina parental, expectatives positives sobre l'alcohol informaven d'un consum problemàtic d'alcohol més elevat a l'edat adulta jove
Hsieh et al. (2022)	Freqüència de consum excessiu d'alcohol (binge drinking)	Dies a la setmana que van participar en esports organitzats	El fet de passar més temps en esports organitzats es va relacionar amb més consum compulsiu d'alcohol però no amb altres drogues als 26 anys
Callison i Lowen (2022)	Freqüència de consum d'alcohol el mes anterior	Dades que figuren al National Federation of State High School Associations (NFSHSA)	Una major participació esportiva a l'adolescència va augmentar el consum d'alcohol en l'edat adulta en dones blanques i en estats amb baixa taxa de migració

Llegenda de colors. En relació a la possible associació entre la pràctica esportiva i el consum d'alcohol i altres substàncies addictives la llegenda de colors és la següent: vermella: associació negativa

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

Agència de Salut Pública

Connectem

www.aspb.cat